

SNS REAAL

Persbericht

TUSSENTIJD
FINANCIEEL VERSLAG

Utrecht, 18 augustus 2009

Onderliggende winst omhoog, sterke solvabiliteitspositie verbeterd

Hoofdpunten 1^e halfjaar 2009

- ⊙ SNS REAAL rapporteert nettoverlies van € 30 miljoen.
- ⊙ Onderliggende nettowinst € 129 miljoen, 47% hoger ten opzichte van tweede halfjaar 2008.
- ⊙ Aanzienlijke stijging solvabiliteit onder IFRS bij verzekeringsactiviteiten tot 274% (DNB-solvabiliteit 202%).
- ⊙ Solvabiliteitsratio's bankactiviteiten blijven sterk: Core Tier 1 ratio 8,2% en Tier 1-ratio 10,6%.
- ⊙ Lagere operationele lasten (–13% ten opzichte van tweede halfjaar 2008) door kostenreductie- en integratieprogramma's.
- ⊙ Volledige focus van SNS Property Finance op de Nederlandse markt.
- ⊙ Verdere verbetering liquiditeitspositie bankactiviteiten tot € 15,2 miljard.
- ⊙ Nettowinst van € 64 miljoen bij SNS Retail Bank.
- ⊙ Nettoverlies van € 91 miljoen bij SNS Property Finance door bijzondere waardeverminderingen op goodwill en kredieten.
- ⊙ REAAL Verzekeringen weer winstgevend (€ 5 miljoen).
- ⊙ Nettowinst van € 29 miljoen bij Zwitserleven.
- ⊙ Geen interim-dividend.

Inhoud

Hoofdpunten 1 ^e halfjaar 2009	1
Kerncijfers	2
Bericht voorzitter Raad van Bestuur	3
Strategische update	4
Governance update	4
Tussentijds financieel verslag	5
Financiële analyse SNS REAAL	5
SNS Retail Bank	13
SNS Property Finance	16
REAAL Verzekeringen	19
Zwitserleven	24
Tussentijdse financiële overzichten	26
Profiel	48
Disclaimer	49

Contactgegevens

Corporate communicatie

T + 31 (0) 30 291 48 44

E concerncommunicatie@snsreaal.nl

Investor Relations

T + 31 (0) 30 291 42 46

E investorrelations@snsreaal.nl

Kerncijfers

Tabel 1: Kerncijfers

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	Mutatie	2 ^e halfjaar 2008	Mutatie
Resultaat					
SNS REAAL	-30	226	-113%	-730	96%
SNS Retail Bank	64	72	-11%	44	45%
SNS Property Finance	-91	51	-278%	-23	-296%
REAAL Verzekeringen	5	103	-95%	-582	101%
Zwitserleven	29	3	867%	-74	139%
Groepsactiviteiten	-37	-3	-1.133%	-95	61%
Totaal baten	3.808	2.375	60%	2.762	38%
Totaal lasten	3.831	2.126	80%	3.739	2%
Resultaat voor belastingen	-23	249	-109%	-977	98%
Belastingen	--	43	-100%	-251	100%
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten en belang van derden	-7	20	-135%	-4	-75%
Netto resultaat over de periode	-30	226	-113%	-730	96%
Nettowinst per gewoon aandeel (WPA) (€)	-0,10	0,85	-112%	-2,78	96%
Balans					
Balanstotaal	128.992	123.776	4%	125.359	3%
Beleggingen	29.455	27.857	6%	29.296	1%
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	11.207	11.722	-4%	10.724	5%
Vorderingen op klanten	70.388	64.848	9%	68.649	3%
Totaal eigen vermogen	4.491	3.611	24%	4.892	-8%
Spaargelden	23.408	21.949	7%	21.859	7%
Verzekeringscontracten	36.977	36.563	1%	36.067	3%
Ratio's					
Rendement eigen vermogen (REV)	-1,3%	12,9%		-39,3%	
Double Leverage	115,1%	114,2%		113,7%	
Ultimostand aantal interne medewerkers (FTE)	7.692	7.419		7.535	
Bankactiviteiten					
Efficiencyratio	55,1%	60,9%		64,5%	
Core capital ratio ¹	8,2%	6,7%		8,1%	
Tier 1 ratio ¹	10,6%	9,0%		10,5%	
BIS ratio ¹	13,8%	12,9%		14,0%	
Verzekeringsactiviteiten					
Bedrijfskosten-premieverhouding	12,0%	13,9%		17,8%	
Solvabiliteit onder IFRS Verzekeringsactiviteiten	274%	--		248%	
DNB-Solvabiliteits Verzekeringsactiviteiten	202%	183%		176%	
Aantal uitstaande aandelen ultimo periode	261.472.608	261.472.608		261.472.608	
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen	261.475.554	261.489.961		261.487.217	

¹⁾ Cijfers zijn berekend op basis van Basel II, rekening houdend met de 80% ondergrens van Basel I.

Ronald Latenstein, voorzitter van de Raad van Bestuur

‘Na een moeilijk eerste kwartaal lieten de financiële markten in het tweede kwartaal van 2009 een voorzichtig herstel zien. Tegelijkertijd werd het economische klimaat steeds uitdagender. Tegen deze achtergrond bleef SNS REAAL de nadruk leggen op het handhaven van een sterke solvabiliteits- en liquiditeitspositie, het behoud van haar belangrijkste marktposities, vermindering van het balansrisico en implementatie van kostenreductie- en integratieprogramma’s. Ik ben blij dat we hier goede vooruitgang mee hebben geboekt.

Ons beleid om een sterke solvabiliteits- en liquiditeitspositie aan te houden is geslaagd. De totale solvabiliteit onder IFRS bij de verzekeringsactiviteiten verbeterde aanzienlijk, van 248% ultimo 2008 tot 274%, en de DNB-solvabiliteit nam toe van 176% tot 202% aan het einde van het eerste halfjaar van 2009. Voor de bankactiviteiten bedroeg de Tier 1-ratio op 30 juni 2009 10,6% en de Core Tier 1 ratio 8,2%. Beide zijn licht beter dan de al sterke cijfers van ultimo 2008. Onze gezonde liquiditeitspositie nam toe van € 10,7 miljard ultimo 2008 tot € 15,2 miljard eind juni 2009.

Het nettoverlies van SNS REAAL van € 30 miljoen is gedeeltelijk veroorzaakt door een afwaardering op de goodwill van SNS Property Finance ter grootte van € 55 miljoen. Zonder deze afwaardering zou SNS REAAL een netto resultaat van € 25 miljoen hebben geboekt, een sterke verbetering ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008. Ondanks de aanhoudende druk op onze kernmarkten en het toegenomen kredietrisico nam ons onderliggende netto resultaat aanzienlijk toe, met 47% ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008. SNS Retail Bank boekte een bevredigend netto resultaat. Bij SNS Property Finance leidden de bijzondere waardeverminderingen op kredieten en goodwill als een gevolg van een verdere verslechtering van met name de internationale vastgoedmarkten tot een verlies. REAAL Verzekeringen profiteerde van de succesvolle integratie van AXA NL en werd weer winstgevend. De nettowinst bij Zwitserleven steeg aanzienlijk. De Value New Business bij zowel REAAL Verzekeringen als Zwitserleven steeg met meer dan 100% door onze focus op winstgevende marges en kostenbeheersing.

Het aantal klanten van SNS Retail Bank groeide opnieuw. Het volume aan spaardeposito’s nam verder toe, het aandeel in de Nederlandse spaarmarkt bleef stabiel en het klantenbehoud bleef hoog. Hoewel de totale marge in het eerste halfjaar van 2009 daalde, trokken de marges aan in het tweede kwartaal. Deze trend zet naar verwachting door. De particuliere hypotheekportefeuille groeide licht ten opzichte van ultimo 2008. SNS REAAL’s marktaandeel in nieuwe hypotheekproductie daalde naar 7,3% ten opzichte van 8,2% ultimo 2008. Het marktvolume aan nieuwe Nederlandse woninghypotheken daalde aanzienlijk (– 37% op jaarbasis). Desondanks namen de marges van zowel de bestaande portefeuille als de nieuwe productie toe. Bij de verzekeringsactiviteiten kromp de Nederlandse levenmarkt, uitgedrukt in nieuwe premie-inkomsten, in het eerste halfjaar met meer dan 25% ten opzichte van vorig jaar. Ons marktaandeel in nieuw periodiek leven hield goed stand en de periodieke pensioenpremies namen aanzienlijk toe. Het marktaandeel in koopsommen lag lager, waarbij de winstmarge echter positief was, ondanks de concurrerende omstandigheden. Bij REAAL Schade bleven de premies voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen groeien.

SNS REAAL verlaagde haar operationele kostenbasis met € 89 miljoen (– 13%) ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008, met name door de integratie van AXA NL en door additionele kostenreductieprogramma’s. De jaarlijkse kostensynergie die met betrekking tot AXA NL is gerealiseerd, is op dit moment € 37 miljoen. We zijn goed op weg om onze doelstelling van € 50 miljoen ultimo 2010 te halen. We hechten er veel belang aan er voor te zorgen dat deze programma’s en de omgekeerde integratie van Zwitserleven leiden tot een significant lagere kostenbasis. De efficiëncyratio’s van al onze business units zijn verbeterd.

Rekening houdend met het nettoverlies in het eerste halfjaar van 2009 en onze focus op het handhaven van een sterke solvabiliteitspositie heeft de Raad van Commissarissen, na een voorstel daartoe van de Raad van Bestuur, besloten geen interim-dividend 2009 uit te keren.

De vooruitzichten voor de komende zes maanden van 2009 blijven uitdagend door het onzekere economische klimaat waarin we opereren. We zijn er echter van overtuigd dat het leveren van de juiste producten en diensten aan onze kernklanten in de Nederlandse markt en de verdere verlaging van onze kostenbasis naar een niveau vergelijkbaar met ‘best in class’, ons in staat zullen stellen een echte verbetering in onze toekomstige financiële resultaten te bereiken zonder ons gematigd risicoprofiel in gevaar te brengen.’

Strategische update

In het tweede kwartaal van 2009 initieerde de Raad van Bestuur een evaluatie van de strategie van de SNS REAAL, in het licht van de veranderde economische en financiële markten.

Ronald Latenstein: 'De voorlopige conclusies uit deze evaluatie bevestigen de drie belangrijkste strategische prioriteiten die wij hebben gevolgd sinds 2006: structurele waarde ontwikkeling, aandacht op retail- en mkb-kanten in Nederland, en structurele groei. Onze focus op de drie productgroepen, hypotheek en vastgoedfinanciering, vermogensopbouw (sparen en beleggen) en verzekeringen (leven, schade, arbeidsongeschiktheid en pensioenen) is opnieuw bevestigd.

De onrust die de financiële markten de afgelopen twee jaar overspoelde, heeft vereist dat we sommige aspecten van deze generieke strategie aanpassen. Net als vele andere financiële instellingen hebben we onze kapitaal- en solvabiliteitspositie moeten versterken en de liquiditeit en financiering van onze bankactiviteiten moeten bijstellen. Daarnaast hebben we securities capital uitgegeven aan de Stichting Beheer SNS REAAL en de Nederlandse Staat. Het is nog te vroeg om te voorspellen wanneer wij in staat zullen zijn de dividenduitkeringen aan de gewone aandeelhouders te hervatten en het securities capital af te lossen. Echter, dit zullen we doen zodra de omstandigheden dit toelaten.

De strategische evaluatie heeft onze fundamentele inzet bevestigd voor het behoud van het gematigde risicoprofiel van SNS REAAL. Dit heeft geleid tot de aankondiging van ons voornemen tot heroriëntatie van de activiteiten van SNS Property Finance exclusief op Nederland. Het terugtrekken uit de internationale markten voor vastgoedfinanciering zal geleidelijk plaatsvinden, om de hoogst mogelijke opbrengst te realiseren. Op andere onderdelen zijn wij in staat geweest om sneller acties te ondernemen ter vermindering van het balansrisico, met name binnen de beleggingsportefeuille van de verzekeringsactiviteiten.

We blijven ons volledig inzetten voor het bereiken van een efficiency die zich kan meten met de 'best in class' in alles wat we doen. Onze bestaande integratieprogramma's leveren al goede resultaten op. Hieruit blijkt onze kracht als natuurlijke overnamepartner in de door ons gekozen marktsegmenten. De additionele kostenbesparende maatregelen die zijn aangekondigd in februari lopen voorspoedig. Wij kunnen en zullen stappen ondernemen om de organisatie te stroomlijnen en om een structureel lagere kostenbasis te bereiken, door beter gebruik te maken van onze merken, locaties, distributiekanaalen, IT-platforms en medewerkers.

Deze focus op efficiency is vooral belangrijk om ervoor te zorgen dat wij een langetermijn groei van de winst op meer volwassen markten als hypotheek en individuele levens- en schadeverzekeringen kunnen leveren. De initiatieven die we een jaar geleden aankondigden voor de herstructurering van de distributie organisatie van onze retail bankactiviteiten, inclusief de introductie van een open architectuur van bepaalde productgroepen, vormen een belangrijk aspect van deze ambitie. Tegelijkertijd zullen we de nadruk blijven leggen op geselecteerde groeimarkten waar we concurrentievoordelen kunnen realiseren, door onze klanten de gewenste producten te leveren tegen de juiste prijs, met een duidelijke transparantie en een uitstekende klantenservice. Pensioenen, arbeidsongeschiktheid, duurzaamheid, het mkb en sparen en beleggen zijn de belangrijkste aandachtsgebieden in dit verband.

Niets van dit alles zou mogelijk zijn zonder de toegewijde inzet van al onze mensen. We streven constant naar versterking van onze organisatie, zoals wordt geïllustreerd door het onlangs aangekondigde voorstel tot benoeming van Dick Okhuijsen in de Raad van Bestuur van SNS REAAL. Het nieuwe Management Comité, eind 2008 aangekondigd, helpt ons nu al om langetermijn kansen beter te benutten en het volledige potentieel van SNS REAAL te maximaliseren.

In het nemen van deze stappen willen we een echte en duurzame verbetering in onze toekomstige financiële prestaties bereiken. Uiteindelijk zal dit de basis zijn voor het creëren van waarde voor al onze stakeholders.'

Governance update

De Adviescommissie Toekomst Banken ('commissie Maas') heeft onlangs haar rapport gepubliceerd dat zal worden omgezet in een gedragscode voor banken in Nederland. SNS REAAL analyseert momenteel het rapport en onderneemt acties om te voldoen aan deze code. De bepalingen zoals overeengekomen met de Nederlandse staat op 12 november 2008, in het kader van de versterking van SNS REAAL's kernvermogen, in combinatie met het bovengenoemde rapport en de code zal leiden tot een nieuw duurzaam beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur en het senior management van SNS REAAL. Dit beleid zal worden aangepast aan nieuwe internationale normen, en zal, voor zover deze nog niet bestaat, ook een langetermijn component bevatten. SNS REAAL ontwikkelt momenteel een dergelijk beleid en is van plan een voorstel over het onderwerp in te dienen ter goedkeuring op een buitengewone vergadering van aandeelhouders welke zal plaatsvinden vóór het einde van dit jaar.

Tussentijds financieel verslag

Financiële analyse SNS REAAL

Netto en onderliggend resultaat

Over het eerste halfjaar van 2009 boekte SNS REAAL een nettoverlies van € 30 miljoen, ten opzichte van een nettowinst van € 226 miljoen in het eerste halfjaar van 2008. Hogere afwaarderingen op kredieten bij SNS Retail Bank en SNS Property Finance, een afboeking van goodwill bij SNS Property Finance en een hogere negatieve invloed van volatiele financiële markten bij REAAL Verzekeringen waren de belangrijkste oorzaken van het lagere netto resultaat.

Ten opzichte van het nettoverlies van € 730 miljoen in de tweede helft van 2008 herstelden de resultaten van SNS REAAL in het eerste halfjaar van 2009 sterk. De belangrijkste factoren waren: een sterk verminderde negatieve invloed van volatiele financiële markten, in het bijzonder met betrekking tot de aandelenportefeuille bij de verzekeringsactiviteiten, en een lager maar toch nog negatief saldo van eenmalige posten. Aanzienlijk lagere operationele kosten als gevolg van de lopende integratie van AXA NL en additionele kostenreductieprogramma's droegen ook bij aan dit herstel.

Gecorrigeerd voor de invloed van volatiele financiële markten en eenmalige posten bedroeg het onderliggende netto resultaat in het eerste halfjaar 2009 € 129 miljoen, 41% minder dan het onderliggende netto resultaat van € 219 miljoen in het eerste halfjaar in 2008, maar 47% meer dan het onderliggende netto resultaat van € 88 miljoen in het tweede halfjaar in 2008.

Tabel 2: Invloed van volatiele financiële markten en incidentele posten op het netto resultaat van SNS REAAL

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	Mutatie	2 ^e halfjaar 2008	Mutatie
Totaal netto resultaat SNS REAAL over de periode	-30	226	-113%	-730	96%
Invloed volatiele financiële markten SNS Retail Bank	-16	-23		-19	
Invloed volatiele financiële markten SNS Property Finance	--	--		--	
Invloed volatiele financiële markten REAAL Verzekeringen	-91	-13		-519	
Invloed volatiele financiële markten Zwitserleven	16	-5		-82	
Invloed volatiele financiële markten Groepsactiviteiten	-1	--		-65	
Totaal invloed volatiele financiële markten	-92	-41		-685	
Herstructureringsvoorziening SNS Retail Bank	--	-3		-26	
Bijzondere waardeverminderingen goodwill SNS Property Finance	-55	--		--	
Herverzekeringstransactie REAAL Verzekeringen	--	29		-29	
Voorziening schikking houders beleggingspolissen REAAL Verzekeringen	--	--		-77	
Voorziening schikking houders beleggingspolissen Zwitserleven	--	--		-1	
Resultaat verkoop Swiss Life Belgium bij Groepsactiviteiten	--	22		--	
Bijzondere waardeverminderingen strategisch belang Groepsactiviteiten	-12	--		--	
Totaal incidentele posten	-67	48		-133	
Onderliggende netto resultaat over de periode SNS Retail Bank	80	98	-18%	89	-10%
Onderliggende netto resultaat over de periode SNS Property Finance	-36	51	-171%	-23	-57%
Onderliggende netto resultaat over de periode REAAL Verzekeringen	96	87	10%	43	123%
Onderliggende netto resultaat over de periode Zwitserleven	13	8	63%	9	44%
Onderliggende netto resultaat over de periode Groepsactiviteiten	-24	-25	4%	-30	20%
Totaal onderliggende netto resultaat over de periode¹	129	219	-41%	88	47%

¹) Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten en incidentele posten.

Het onderliggende netto resultaat van € 80 miljoen bij SNS Retail Bank daalde zowel ten opzichte van het eerste als het tweede halfjaar van 2008, met name door hogere bijzondere waardeverminderingen op kredieten en een lagere rentemarge op spaargelden. SNS Property Finance liet een onderliggend netto resultaat zien van € 36 miljoen negatief, vergeleken met € 51 miljoen positief in het eerste halfjaar 2008 en € 23 miljoen negatief in het tweede halfjaar 2008. De hogere rentemarge en lagere operationele lasten konden de invloed van gestegen afwaarderingen op kredieten niet volledig compenseren.

Bij REAAL Verzekeringen steeg de onderliggende nettowinst (€ 96 miljoen) zowel ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 (+10%) als het tweede halfjaar 2008 (+123%). Lagere operationele kosten en gestegen rentebaten uit de vastrentende portefeuille droegen bij aan deze stijging. Bij Zwitserleven, opgenomen in de cijfers vanaf 29 april 2008, steeg het onderliggende netto resultaat tot € 13 miljoen, ten opzichte van € 9 miljoen in de tweede helft van 2008, voornamelijk door lagere operationele lasten.

Het onderliggende netto resultaat van de Groepsactiviteiten was € 24 miljoen negatief, in lijn met het eerste halfjaar 2008 en een duidelijke verbetering ten opzichte van het tweede halfjaar 2008 (€ 30 miljoen negatief) als gevolg van lagere operationele kosten.

Baten

De totale baten stegen naar € 3.808 miljoen, 60% meer dan in het eerste halfjaar van 2008 werd gerealiseerd. Deze stijging werd voornamelijk veroorzaakt door de opname van Zwitserleven in de cijfers vanaf 29 april 2008 en een stijging van het resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders. Daarnaast stegen de totale baten bij SNS Retail Bank dankzij hogere beleggingsresultaten, die de lagere rentemarge compenseerden. De rentemarge bij SNS Property Finance steeg aanzienlijk (+32%). De koopsompremies bij REAAL Verzekeringen daalden aanzienlijk, met name door het vasthouden aan onze prijsstelling bij toegenomen prijsconcurrentie. In de sterk krimpende levenmarkt daalde het periodieke premie-inkomen op levenproducten slechts licht door het positieve effect van de introductie van nieuwe producten. De totale omvang van de schadepremies nam licht toe.

Ten opzichte van de tweede helft van 2008 stegen de totale baten met 38%, vooral door een stijging van het resultaat op beleggingen voor rekening en risico van polishouders, voornamelijk door toegenomen resultaten op aandelen. Daarnaast nam het resultaat uit beleggingen voor eigen rekening toe bij zowel REAAL Verzekeringen als Zwitserleven.

De rentemarge op spaargelden daalde sterk door de hoge rentetarieven op termijndeposito's in 2008 en het eerste kwartaal van 2009, die werden geboden om een gezonde financieringspositie te kunnen handhaven in de sterk concurrerende markten. De rentemarge op hypotheeklen steeg echter door lichte groei van de portefeuille en door betere marges. De rentemarge bij SNS Property Finance steeg significant.

Lasten

De totale lasten kwamen 80% hoger uit op € 3.831 miljoen dan in het eerste halfjaar 2008 door de acquisitie van Zwitserleven, hogere bijzondere waardeverminderingen en toegenomen verzekeringstechnische lasten, die verband houdt met het gestegen resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders. De totale operationele lasten van SNS REAAL, exclusief het effect van Zwitserleven, namen licht toe.

Ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008 namen de totale lasten met 2% toe. De verzekeringstechnische lasten voor rekening en risico van polishouders namen fors toe. Dit houdt verband met het gestegen resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders. Deze toename werd grotendeels gecompenseerd door fors lagere bijzondere waardeverminderingen, lagere verzekeringstechnische lasten voor eigen rekening en sterk lagere operationele kosten. De totale operationele lasten van SNS REAAL daalden met € 89 miljoen (-13%). Exclusief de herstructureringslasten bedroeg de afname € 67 miljoen. De daling was voornamelijk te danken aan de gerealiseerde kostensynergie, de lagere integratielasten met betrekking tot AXA NL en aan een gezonde groepsbrede kostenbeheersing. In totaal zullen de in februari 2009 aangekondigde integratie en additionele kostenreductieprogramma's naar verwachting leiden tot kostenbesparingen van ten minste € 140 miljoen waarvan het grootste deel tegen het einde van 2010 gerealiseerd zal zijn. Van de jaarlijkse kostenbesparingsdoelstelling van € 50 miljoen met betrekking tot AXA NL, te bereiken ultimo 2010, was € 37 miljoen (74%) al bereikt aan het einde van het eerste halfjaar 2009. Van deze kostensynergie had € 20 miljoen een positief effect op de operationele lasten in het eerste halfjaar van 2009 (vergeleken met € 15 miljoen voor het totale jaar 2008). De werkelijke integratiekosten, die tot nu toe € 42 miljoen bedragen en waarvan € 7 miljoen in het eerste halfjaar van 2009 werden besteed, maken tot nu toe 70% uit van de verwachte totale integratiekosten van € 60 miljoen, waarmee deze kostenbesteding volgens plan verloopt.

De omgekeerde integratie tussen Zwitserleven en REAAL Leven loopt eveneens op schema. De juridische fusie tussen REAAL Levensverzekeringen NV en Zwitserleven NV vindt in het tweede halfjaar van 2009 plaats en de overdracht van de levenportefeuille van Zwitserleven naar REAAL Leven en de collectief-levenportefeuille van REAAL Leven naar Zwitserleven wordt vanaf 1 januari 2010 in de resultaten zichtbaar. De hieraan gerelateerde herstructureringslasten en de gerealiseerde kostensynergie zijn tot nu toe beperkt.

Het totale aantal interne medewerkers (fte) steeg met 157 ten opzichte van ultimo 2008, vooral ter vervanging van externe medewerkers. Het aantal externe medewerkers nam fors af. De vermindering van het aantal fte's als gevolg van de nieuwe distributiestrategie bij SNS Retail Bank zal vooral zichtbaar worden in 2010 aangezien de betreffende medewerkers op grond van het Sociaal Plan twaalf maanden de gelegenheid hebben om een nieuwe functie binnen de onderneming te vinden.

Invloed volatiele financiële markten

In het tweede kwartaal van 2009 lieten de financiële markten een voorzichtig herstel zien. De kredietrisico-opslagen daalden, de koersen van aandelen herstelden vanaf het dieptepunt in maart 2009 en de lange rente steeg. De situatie op de financiële markten is echter nog altijd broos, met kredietrisico-opslagen en volatiliteitsindicatoren op nog steeds historisch hoge niveaus. De negatieve invloed van de volatiele financiële markten bedroeg € 92 miljoen in het eerste halfjaar 2009, een forse verbetering ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008 (€ 685 miljoen negatief). Dit is echter nog steeds slechter dan het eerste halfjaar 2008 (€ 41 miljoen negatief).

Het grootste deel van de schommelingen in de invloed van financiële markten werd veroorzaakt door verliezen op de eigen aandelenportefeuilles en hieraan gerelateerde derivaten bij de verzekeringsactiviteiten en, tot begin 2009 bij de Groepsactiviteiten. Van de totale negatieve invloed van de volatiele financiële markten van € 92 miljoen in het eerste halfjaar van 2009 is € 73 miljoen veroorzaakt door de verliezen op de aandelenportefeuille bij de verzekeringsactiviteiten. Dit bedrag op zijn beurt bestond voor € 129 miljoen uit afwaarderingen en gerealiseerde verliezen op aandelen, die gedeeltelijk werden gecompenseerd door gerealiseerde winsten op de verkoop van de putopties van € 56 miljoen. In de tweede helft van 2008 bedroeg het negatieve effect van de aandelenportefeuille, inclusief gerelateerde derivaten, € 452 miljoen. Hiervan betrof € 387 miljoen de verzekeringsactiviteiten en € 65 miljoen de Groepsactiviteiten. In de eerste helft van 2008 was de totale negatieve invloed met betrekking tot de aandelenportefeuille en hieraan gerelateerde derivaten € 36 miljoen.

In de loop van het eerste halfjaar van 2009 werd de aandelenportefeuille van de verzekeringsactiviteiten aanzienlijk teruggebracht en werden de daaraan gerelateerde putopties verkocht. De aandelenportefeuille van de Groepsactiviteiten, met uitzondering van strategische participaties, werd begin 2009 volledig verkocht. Eind juni 2009 bedroeg de aandelenportefeuille, met uitzondering van aandelen in vastrentende- of vastgoedfondsen, € 0,7 miljard (ultimo 2008 € 1,6 miljard). De totale reële-waardereserve met betrekking tot aandelen was € 8 miljoen negatief per 30 juni 2009 (ultimo 2008: € 67 miljoen negatief).

Bij SNS Retail Bank bedroeg de netto-impact van de volatiele financiële markten € 16 miljoen negatief in het eerste halfjaar van 2009, een verbetering ten opzichte van zowel de eerste als de tweede helft van 2008 (respectievelijk € 23 miljoen negatief en € 19 miljoen negatief). Ontwrichte en illiquide financiële markten hebben geleid tot aanzienlijk hogere financieringskosten. Echter, SNS Retail Bank profiteerde ook van deze omstandigheden, aangezien de onevenwichtigheden in de markt positieve terugkoopresultaten op het eigen schuld papier mogelijk maakten.

Bij REAAL Verzekeringen bedroeg de impact van de volatiele financiële markten € 91 miljoen negatief in het eerste halfjaar 2009, met name bestaande uit verliezen op de aandelenportefeuille (€ 74 miljoen) en een verlies van € 21 miljoen op rente-afdekkingstransaties ter bescherming van de solvabiliteit. Bijzondere waardeverminderingen van € 40 miljoen op de vastrentende portefeuilles waren lager dan de gerealiseerde winsten ter grootte van € 47 miljoen op dezelfde portefeuilles. Andere kleine posten hadden een gezamenlijk effect van € 3 miljoen negatief.

De gerealiseerde winsten op de vastrentende portefeuilles bij Zwitserleven boden meer dan volledige compensatie voor de verliezen op vreemde-valutacontracten. De impact van de volatiele financiële markten op de aandelenportefeuille was € 1 miljoen positief doordat de gerealiseerde winst op de putopties licht hoger was dan het verlies op de aandelen. Per saldo was de impact van volatiele financiële markten € 16 miljoen positief in het eerste halfjaar.

De desinvestering van de aandelenportefeuille bij Groepsactiviteiten begin 2009 had een beperkt negatief effect van € 1 miljoen in de eerste helft van 2009. In de tweede helft van 2008 was de negatieve invloed van volatiele financiële markten nog € 65 miljoen.

Invloed incidentele posten

Incidentele posten bedroegen in het eerste halfjaar van 2009 € 67 miljoen negatief. Deze bestonden voornamelijk uit bijzondere waardeverminderingen op goodwill bij SNS Property Finance ten bedrage van € 55 miljoen, veroorzaakt door de aanhoudende verslechtering op de internationale vastgoedmarkten. De bijzondere waardeverminderingen op participaties geboekt onder Groepsactiviteiten bedroegen € 12 miljoen. Hiervan is € 4 miljoen opgenomen onder het resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten, wegens een deelneming aangehouden voor verkoop en had € 8 miljoen betrekking op een strategisch belang van 19,6% in Climate Change Capital Group Ltd.

Groepsactiviteiten

Het netto resultaat uit Groepsactiviteiten daalde met € 34 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2008. Dit was met name te wijten aan het effect van eenmalige posten. Het gaat om de eerder genoemde bijzondere waardeverminderingen op participaties van € 12 miljoen in het eerste halfjaar van 2009 en de in het eerste halfjaar van 2008 geboekte winst van € 22 miljoen in verband met de verkoop van Swiss Life Belgium. Het onderliggende resultaat over het eerste halfjaar 2009 van € 24 miljoen negatief was in lijn met het onderliggende resultaat over het eerste halfjaar van 2008. Vergeleken met het tweede halfjaar van 2008 kwam het onderliggende netto resultaat dankzij lagere operationele lasten € 6 miljoen hoger uit.

Winst per aandeel en dividend

De nettowinst per gewoon aandeel daalde tot € 0,10 negatief, vergeleken met € 0,85 positief in het eerste halfjaar van 2008. Het aan Stichting Beheer SNS REAAL uitgegeven securities capital deelde voor € 4 miljoen in het nettoverlies, op grond van hun verliesdelende kenmerken.

Rekening houdend met het nettoverlies in het eerste halfjaar van 2009 en met de focus op het handhaven van een sterke solvabiliteitspositie heeft de Raad van Commissarissen, op voorstel van de Raad van Bestuur, besloten om over 2009 geen interim-dividend uit te keren. De coupons over 2009 van het aan de Nederlandse Staat en aan de Stichting Beheer SNS REAAL uitgegeven securities capital zijn alleen betaalbaar wanneer aan houders van gewone aandelen dividend wordt uitgekeerd. In het eerste halfjaar van 2009 werden wel de verschuldigde coupons op het securities capital uitgegeven aan de Nederlandse Staat (€ 32 miljoen) en Stichting Beheer SNS REAAL (€ 2 miljoen) betaald over de periode die eindigde op 31 december 2008. Deze bedragen waren al in de jaarrekening over 2008 opgenomen.

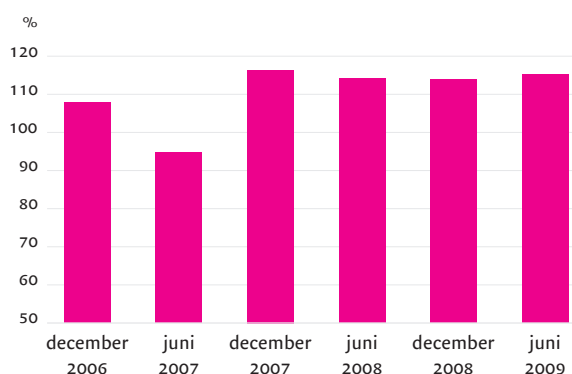
Kapitalisatie

SNS REAAL

Vergeleken met ultimo 2008 daalde het totaal eigen vermogen met € 401 miljoen tot € 4.491 miljoen, voornamelijk veroorzaakt door de verandering in de reële-waarde-reserve van de portefeuille vastrentende waarden van de verzekeringsactiviteiten. De hogere lange rente had een negatief effect op deze reële-waardereserve van de vastrentende portefeuille. Dit werd deels gecompenseerd door een positief effect van de lagere kredietrisico-opslag. Per saldo kwam de daling in de reële-waardereserve van de vastrentende portefeuille uit op € 417 miljoen, van € 129 miljoen positief ultimo 2008 tot € 288 miljoen negatief eind juni 2009. De reële waarde van de aandelenportefeuille steeg van € 67 miljoen negatief ultimo 2008 tot € 8 miljoen negatief eind juni 2009. Het totale nettoverlies en andere mutaties in de reserves in het eerste halfjaar hadden een beperkt effect op het eigen vermogen.

SNS REAAL waardeert de technische voorziening voor verzekeringscontracten in haar balans niet op marktwaarde. Daarom is de overwaarde op basis van de IFRS-toereikendheidstoets, die toenam met € 769 miljoen ten opzichte van ultimo 2008, niet zichtbaar in de winst- en verliesrekening of de balans (totaal eigen vermogen). Deze toename werd veroorzaakt door de positieve invloed van de gestegen lange rente op de marktwaarde van de technische voorzieningen.

1 Double Leverage SNS REAAL

De double leverage van de SNS REAAL kwam uit op 115,1% eind juni, ten opzichte van 113,7% ultimo 2008.

Bankactiviteiten

De kernkapitaalratio's bij de bankactiviteiten lagen eind juni 2009 met een Core capital ratio van 8,2% en een Tier-1 ratio van 10,6% net boven de al sterke niveaus van ultimo 2008. Deze hogere solvabiliteitsniveaus waren te danken aan het positieve netto resultaat van de bankactiviteiten, exclusief de bijzondere waardevermindering op goodwill (goodwill wordt al in mindering gebracht op het aanwezig kapitaal voor solvabiliteitsdoeleinden) en een lichte daling in risicogewogen activa, die eind juni 2009 €31,4 miljard bedroegen (Basel I). De BIS-ratio van 13,8% daalde licht ten opzichte van ultimo 2008.

Op 13 juli 2009 besloot het Basel Committee on Banking Supervision dat het kapitaalsminimum van Basel I met 80% ondergrens na 2009 zal blijven bestaan. Wijzigingen in de door toezichthouders gestelde kapitaalvereisten zullen hun invloed doen gelden op de hoogte en het tijdstip van een eventuele vrijval van kapitaal bij SNS Bank in de komende jaren.

Tabel 3: Solvabiliteit Bankactiviteiten

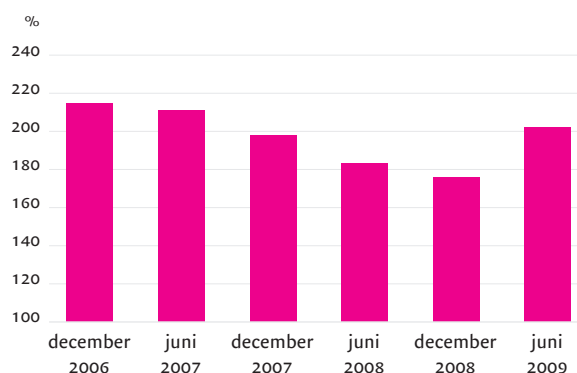
In percentages	Juni 2009	December 2008	Juni 2008	December 2007	Juni 2007	December 2006
Core capital ratio ¹	8,2%	8,1%	6,7%	8,1%	8,2%	8,1%
Tier 1 ratio ¹	10,6%	10,5%	9,0%	10,5%	10,4%	10,3%
BIS ratio ¹	13,8%	14,0%	12,9%	14,2%	14,2%	13,9%

¹) Cijfers zijn berekend op basis van Basel II, rekening houdend met de 80% ondergrens van Basel I.

Verzekeringsactiviteiten

De solvabiliteit¹ onder IFRS van de verzekeringsactiviteiten steeg tot 274% van 248% ultimo 2008 aangezien de positieve invloed van de gestegen lange rente op de marktwaarde van de technische voorzieningen de negatieve effecten op de reële waarde reserve meer dan compenseerde. De overwaarde op basis van de IFRS-toereikendheidstoets nam toe met €769 miljoen ten opzichte van ultimo 2008, wat resulteerde in een kapitaaldekking van €4.151 miljoen. De solvabiliteit onder IFRS op 30 juni 2009 kwam overeen met een DNB-solvabiliteitspercentage van de verzekeringsactiviteiten van 202% (ultimo 2008: 176%).

2 DNB-Solvabiliteitspercentage Verzekeringsactiviteiten

Tabel 4: Solvabiliteit Verzekeringsactiviteiten

In miljoenen euro's	Juni 2009	December 2008
Aanwezig kapitaal	2.065	2.364
Overwaarde Liability Adequacy Test	2.086	1.317
Kapitaaldekking (a)	4.151	3.681
Prudentie t.o.v. best estimate	-1.091	-1.070
Aanwezig toetsingskapitaal (b)	3.060	2.611
Vereiste solvabiliteit (c)	1.517	1.485
Solvabiliteit onder IFRS Verzekeringsactiviteiten (a/c)	274%	248%
DNB-Solvabiliteitspercentage Verzekeringsactiviteiten (b/c)	202%	176%

1) Het op IFRS gebaseerde begrip 'kapitaaldekking' ziet de overwaarde op basis van de IFRS-toereikendheidstoets als beschikbaar kapitaal. Vergeleken met de IFRS-toereikendheidstoets bevat de wettelijk vereiste toereikendheidstoets een prudente marge. Deze marge heeft betrekking op twee belangrijke aanpassingen: een minimale afkoopwaardvloer en de nominale risicovrije termijnstructuur om toekomstige kasstromen te kunnen verdisconteren. De IFRS-toereikendheidstoets maakt gebruik van een andere nominale risicovrije termijnstructuur om toekomstige kasstromen te verdisconteren: de DNB-curve met een opslag naar de ECB Euro staatsrente.

Financiering van bankactiviteiten

In de eerste helft van 2009 stelden de financiële kapitaalmarkten zich open voor transacties onder de kredietgarantieregeling van de Nederlandse Staat. SNS Bank trok €5,5 miljard aan wholesale-financiering aan (volledig onder deze regeling), met looptijden die variëren van twee tot vijf jaar. In de financieringskosten van bankactiviteiten is een opslag van 0,88% voor de Nederlandse Staat begrepen bij looptijden langer dan één jaar. In het tweede kwartaal van 2009 nam de risico-opslag voor marktfinanciering licht af. Ofschoon de toegang tot kortetermijngeldmarktfinanciering verbeterde in de eerste helft van 2009, werd nog steeds in beperkte mate een beroep gedaan op de geldmarkten.

De spaartegoeden stegen dankzij aanhoudende groei en een hoge retentiegraad met €1,5 miljard (+7%) ten opzichte van ultimo 2008. SNS Bank heeft haar totale retailfinancieringspositie licht versterkt, waarbij de retailfinanciering als percentage van retailkredieten steeg tot 62%, vergeleken met 61% ultimo 2008. De hoge rentetarieven die op termijndeposito's werden geboden in voorgaande perioden met als doel een gezonde financieringspositie te handhaven veroorzaakten druk op de rentemarge van SNS Retail Bank. Echter, in het tweede kwartaal van 2009 daalden de rentetarieven op termijndeposito's scherp. De totale liquiditeitspositie nam met €4,5 miljard toe, door de groei in spaargelden en een stijging van de liquide activa als gevolg van een on balance securitisatie van €3,5 miljard. Hierdoor is de wholesale-financiering van SNS Bank tot ver in 2010 zekergesteld.

Tabel 5: Ontwikkeling liquiditeitspositie Bankactiviteiten

In miljoenen euro's	Juni 2009	December 2008
Kasmiddelen	4.264	1.649
Liquide activa	10.970	9.058
Totale liquiditeitspositie	15.234	10.707

Balans en risicomanagement

De groei van het balanstotaal van SNS REAAL vertraagde tot €3,6 miljard in de eerste helft van 2009, na twee jaren van forse groei toe te schrijven aan de overnames van AXA NL in 2007 en Zwitserleven in 2008. De stijging in 2009 was vooral te danken aan de toegenomen positie in kas en kasequivalenten die groeide met €2,1 miljard. Daarnaast steeg de post vorderingen op klanten met €1,8 miljard. Bij SNS Retail Bank was de groei het gevolg van een toename van kortlopende kredieten aan overheden met €1,1 miljard en een lichte groei van de hypotheekportefeuille (€0,4 miljard) die werd ondersteund door de succesvolle Plafondrente Hypotheek en de Spaarrekening Hypotheek. Bij SNS Property Finance was de beperkte groei van €0,3 miljard toe te schrijven aan de gebruikmaking van bestaande kredietlijnen.

Immateriële activa

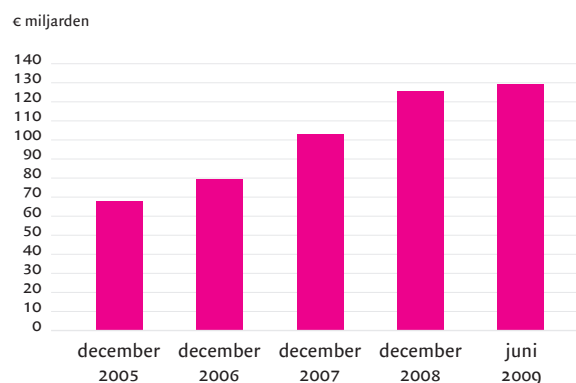
De immateriële activa namen met €126 miljoen af door afschrijvingen en de bijzondere waardevermindering op een gedeelte van de goodwill uit de acquisitie van SNS Property Finance (€55 miljoen). Bijzondere waardeverminderingen op goodwill waren niet vereist voor de andere recente acquisities. De totale goodwill bedroeg per 30 juni 2009 €753 miljoen, waarvan €115 miljoen nog betrekking heeft op SNS Property Finance (na bijzondere waardevermindering).

Beleggingen

De totale beleggingen voor eigen rekening en risico bleven stabiel gedurende het eerste halfjaar. Per 30 juni 2009 bedroeg de totale beleggingsportefeuille voor eigen rekening en risico €29,5 miljard, waarvan €28,4 miljard betrekking had op de verzekeringsactiviteiten.

Om het balansrisico te verminderen werd de aandelenportefeuille van de verzekeringsactiviteiten sterk verkleind, van €2,1 miljard per ultimo 2008 tot €1,4 miljard eind juni 2009. Hiervan had 62% betrekking op aandelen in vastgoed- of vastrentende fondsen. De complete verkoop van de aandelenputopties in het eerste halfjaar van 2009 beperkte de volatiliteit in de winst-

3 Balanstotaal SNS REAAL

en verliesrekening. De reële-waardereserve met betrekking tot aandelen van de verzekeringsactiviteiten bedroeg per 30 juni 2009 € 10 miljoen positief (ultimo 2008: € 67 miljoen negatief). De inkomsten uit deze verkoop van een deel van de aandelenportefeuille en de putopties werden belegd in langetermijnstaatsobligaties. Daarmee werden een betere dekking van de verzekeringsverplichtingen en een stabielere solvabiliteit verkregen. Samen met de aankoop van aanvullende rentederivaten wordt hiermee de solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten verder afgeschermd tegen rentedalingen.

Van de beleggingsportefeuille voor eigen rekening en risico werd eind juni 2009 95% belegd in vastrentende waarden (ultimo 2008: 92%). Hieronder vallen ook de staatsobligaties. Deze vastrentende portefeuille had een A-rating of hoger waarvan 48 procentpunt in staatsobligaties. Het aandeel van de vastrentende portefeuille met A-rating of hoger nam af tot 76% in vergelijking met ultimo 2008 (80%²⁾ als gevolg van ratingmigratie.

Eind juni 2009 bevatte de beleggingsportefeuille geen directe of indirecte investeringen in de subprime hypotheekmarkt of de subprime mkb-markt. In de portefeuille zijn CDO's en CLO's ten bedrage van € 152 miljoen opgenomen. Meer dan 30% van de CDO en CLO-portefeuille heeft een kredietbeoordeling AA of hoger. Dit is een daling in vergelijking met ultimo 2008 (meer dan 50%) ook als gevolg van ratingmigratie. De bijzondere waardeverminderingen op de CDO/CLO-portefeuille bedroegen in het eerste halfjaar van 2009 € 33 miljoen veroorzaakt door defaults of sterk toegenomen kredietrisico.

Het merendeel van de beleggingen is tegen reële waarde in de balans opgenomen. De reële waarde is gebaseerd op gepubliceerde koersen of noteringen in een actieve markt (level 1), op beschikbare marktgegevens (level 2), of op een model dat gebaseerd is op inschattingen van het management wanneer er geen beschikbare marktgegevens zijn (level 3). Per 30 juni 2009 waren de beleggingen in level 3 beperkt tot € 64 miljoen, een afname in vergelijking met ultimo 2008 (€ 107 miljoen), voornamelijk als gevolg van waardeaanpassingen.

Verbruikleen

Met het oog op de verdere vermindering van het balansrisico werd de portefeuille inzake verbruikleen bij Zwitserleven van € 2,3 miljard ultimo 2008 teruggebracht tot € 1,4 miljard per 30 juni 2009.

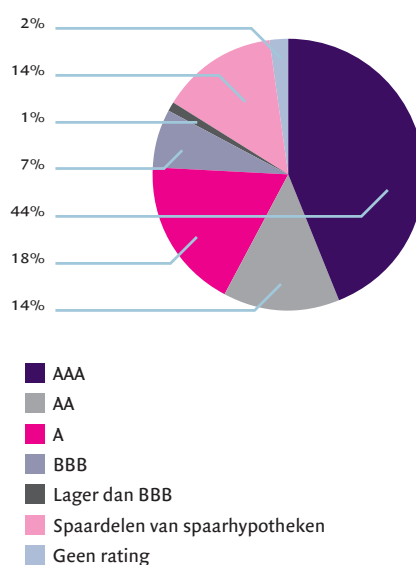
Passiva

De omvang van de schuldbewijzen nam toe met € 3 miljard. Deze toename is het saldo van de in het eerste halfjaar van 2009 aangetrokken wholesale-financiering onder het kredietgarantiestelsel van de Nederlandse Staat en van de aflossingen. De spaarportefeuille groeide met € 1,5 miljard tot € 23,4 miljard.

Marktrisico bankactiviteiten

Het voornaamste marktrisico waaraan de bankactiviteiten worden blootgesteld is het renterisico. Dit risico wordt hoofdzakelijk op basis van de duration van het eigen vermogen en de Earnings at Risk (95% betrouwbaarheid) gemeten, gevolgd en beheerd. In het eerste halfjaar van 2009 schommelde de duration van het eigen vermogen tussen 5 en 7. Per 30 juni 2009 bedroeg de duration van het eigen vermogen 6,4 (ultimo 2008: 8,4). In overeenstemming met de lagere duration daalde ook de Value at Risk (99% betrouwbaarheid) van € 501 miljoen ultimo 2008 tot € 374 miljoen per 30 juni 2009. De Earnings at Risk bleef betrekkelijk stabiel in het eerste halfjaar van 2009, met een gemiddelde van € 23 miljoen.

4 Vastrentende beleggingsportefeuille Verzekeringsactiviteiten voor eigen rekening naar rating

2) Vergelijkende cijfers ultimo 2008 aangepast als gevolg van een herclassificatie van intercompany vastrentende beleggingen.

Marktrisico verzekeringsactiviteiten

De verzekeringsactiviteiten worden aan verschillende soorten marktrisico blootgesteld. De belangrijkste zijn renterisico en aandelenrisico. In het eerste halfjaar van 2009 werd de gevoeligheid in de solvabiliteit per 1% rentedaling beperkt door te beleggen in langlopende staatsobligaties en rentederivaten. Zoals gemeld, werd door de herallocatie de rentegevoeligheid van de beleggingen beter afgestemd op de verplichtingen, waardoor de solvabiliteit stabiel werd.

Door de gecombineerde verkoop op delta-neutrale wijze van aandelen en van de aandelenputopties in portefeuille bleef de gevoeligheid van de aandelenportefeuille in het eerste halfjaar van 2009 per saldo gelijk.

In de tabel hieronder wordt weergegeven hoe de mate waarin de solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten zich per eind juni 2009 gevoelig toonde voor veranderingen in de financiële markten afnam ten opzichte van ultimo 2008 dankzij de gedeeltelijke vermindering van het balansrisico.

Tabel 6: Marktgevoeligheid solvabiliteit

DNB-Solvabiliteitspercentage	Juni 2009	December 2008
Rente – 1%	-4	-9
Kredietrisico-opslag + 0,5%	-7	-8
Aandelenkoersen – 10%	-3	-3

De Value at Risk wordt gebruikt om de totale risicoblootstelling uit te drukken in cijfers op basis van meer extreme scenario's voor verschillende soorten marktrisico. De absolute Value at Risk steeg met 11% tot € 541 miljoen per eind juni 2009. De relatieve Value at Risk, uitgedrukt als percentage van de marktwaarde van het eigen vermogen, veranderde van 55% ultimo 2008 tot 34% eind juni 2009, wat lager is dan de huidige interne limiet van 40%. Deze daling was te danken aan een stijging van de marktwaarde van het eigen vermogen.

Vooruitzichten

De economische vooruitzichten voor de rest van 2009 blijven onzeker. De meeste landen, waaronder Nederland, worden geconfronteerd met een ernstige recessie, waarin de werkloosheid naar verwachting zal stijgen. Wij verwachten aanhoudende druk en onzekerheden op de nationale en internationale vastgoedmarkten en toenemende betalingsachterstanden in de particuliere hypotheekportefeuille. SNS REAAL verwacht daarom dat de bijzondere waardeverminderingen op particuliere hypotheeken en vastgoedfinanciering op een relatief hoog niveau zullen blijven. Daarnaast zijn de vooruitzichten op de financiële markten nog steeds zeer onzeker met historisch hoge opslagen voor kredietrisico en een hoge marktvolatiliteit.

Wij zijn er echter van overtuigd dat onze focus op het leveren van de juiste producten en diensten aan onze klanten en op het sterk verminderen van kosten en het verder verlagen van ons risicoprofiel een positieve invloed zal hebben op onze toekomstige financiële resultaten. Verder richten wij ons op het behouden van onze sterke solvabiliteits- en liquiditeitsposities. Het onderliggende netto resultaat van SNS REAAL over juli 2009 lag in lijn met de algemene trend voor het eerste halfjaar van 2009.

SNS Retail Bank

Tabel 7: SNS Retail Bank

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	Mutatie	2 ^e halfjaar 2008	Mutatie
Resultaat					
Rentemarge	181	278	-35%	279	-35%
Netto provisie en beheervergoedingen	52	53	-2%	59	-12%
Resultaat uit beleggingen	141	21	571%	61	131%
Resultaat financiële instrumenten	23	-4	675%	-11	309%
Overige operationele opbrengsten	2	1	100%	1	100%
Totaal baten	399	349	14%	389	3%
Totaal operationele lasten	264	247	7%	288	-8%
Resultaat voor bijzondere waardeverminderingen en belasting	135	102	32%	101	34%
Bijzondere waardeverminderingen vorderingen	43	12	258%	25	72%
Overige waardeveranderingen	2	--	--	20	-90%
Resultaat voor belastingen	90	90	0%	56	61%
Belastingen	25	17	47%	10	150%
Belang van derden	1	1	0%	2	-50%
Netto resultaat over de periode	64	72	-11%	44	45%
Netto invloed volatiele financiële markten	-16	-23		-19	
Incidentele posten	--	-3		-26	
Onderliggende netto resultaat over de periode	80	98	-18%	89	-10%
Efficiencyratio	66,2%	70,8%		74,0%	
Bijzondere waardeverminderingen vorderingen als percentage van vorderingen op klanten ¹	0,16%	0,05%		0,10%	
Risicogewogen activa Basel I	18.000	19.342	-7%	18.313	-2%
Spaargelden	23.408	21.949	7%	21.859	7%
Vorderingen op klanten	53.424	49.351	8%	52.211	2%

¹) Berekening op jaarbasis.

Hoofdpunten SNS Retail Bank

- Nettowinst € 64 miljoen, + 45% ten opzichte van tweede halfjaar 2008.
- Onderliggend netto resultaat van € 80 miljoen houdt goed stand in vergelijking tot het tweede halfjaar 2008 (-10%).
- Lagere rentemarge gecompenseerd door hoger resultaat uit beleggingen en resultaat op financiële instrumenten.
- Marges op hypotheek hoger, marges op spaargelden lager maar verbeterend.
- Efficiencyratio verbeterd door hogere totale baten, in vergelijking tot tweede halfjaar 2008, en lagere operationele lasten.
- Stijging bijzondere waardeverminderingen op vorderingen door huidig economisch klimaat.

Resultaat

Het netto resultaat van SNS Retail Bank van € 64 miljoen betekende een daling van € 8 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2008, maar steeg ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008 met € 20 miljoen vanwege de eenmalige reorganisatiekosten in 2008.

In het eerste halfjaar van 2009 leidden zowel marktontwrichtingen en illiquide financiële markten als lagere marges op spaargelden tot hogere financieringskosten en lagere rentebaten. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door positieve resultaten op de terugkoop van eigen schuldpapier. Per saldo was de netto-impact van de volatiele financiële markten € 16 miljoen negatief in het eerste halfjaar van 2009.

Het onderliggend netto resultaat van € 80 miljoen nam af ten opzichte van zowel het eerste als het tweede halfjaar van 2008, met name door hogere bijzondere waardeverminderingen op kredieten.

Baten

De totale baten namen ten opzichte van de eerste helft van 2008 toe met € 50 miljoen, deels vanwege gerealiseerde resultaten op vastrentende beleggingen, opgenomen onder het resultaat uit beleggingen. Verder leidden marktontwrichtingen en illiquide financiële markten in het eerste halfjaar van 2009 tot hogere financieringskosten en een daarmee samenhangende lagere rentemarge. Anderzijds profiteerde SNS Retail Bank ook van de marktontwrichtingen door positieve resultaten te realiseren op de terugkoop van eigen schuld papier, resulterend in een toegenomen resultaat uit beleggingen.

De daling van de korte rente beïnvloedde de totale baten negatief. Van de korte rente kon SNS Retail Bank echter profiteren. Het resultaat op financiële instrumenten nam namelijk toe van € 4 miljoen negatief naar € 23 miljoen positief, grotendeels door een toename van de reële waarde van derivaten aangehouden voor hedge doeleinden. Daarnaast zorgden de volatiele rente voor een verbetering van de handelsresultaten op vastrentende waarden.

De rentemarge daalde tot € 181 miljoen. De sterk gedaalde rentemarge op spaargelden werd deels gecompenseerd door verbeterde marges en rentebaten uit hypotheek. De rentebaten uit spaarproducten daalden door de hoge rente die in 2008 en het eerste kwartaal van 2009 op termijndeposito's werden geboden om een gezonde financieringspositie in een sterk concurrerende en volatiele markt te kunnen handhaven. In het tweede kwartaal van 2009 verbeterde de marge op spaargelden een trend die naar verwachting aanhoudt. De spaarportefeuille groeide met € 1,5 miljard in het eerste halfjaar van 2009, vooral door de hoge retentiegraad. Het marktaandeel bleef stabiel met 8,3%³ ten opzichte van ultimo 2008. Het aantal klanten van SNS Retail Bank groeide met 16.000 in het eerste halfjaar van 2009. Het aantal klanten nam met name bij ASN Bank sterk toe door het aanhoudende succes van de eind 2008 geïntroduceerde duurzame betaalrekening.

Het marktaandeel in de nieuwe productie van hypotheek van SNS Retail Bank daalde van 7,5% ultimo 2008 tot 6,1% eind juni 2009, ondanks een aanzienlijk herstel in het tweede kwartaal van 2009, resulterend in een marktaandeel van 7,6% in juni. In de eerste zes maanden profiteerde SNS Retail Bank van het succes van twee nieuwe hypotheekproducten: de Plafondrente Hypotheek en de Spaarrekening Hypotheek. De Plafondrente Hypotheek komt tegemoet aan de vraag naar producten die een hoge mate van zekerheid bieden aan de klanten in een volatiele rentemarkt.

Het totale uitstaande volume van de door SNS Retail Bank gehouden kredietportefeuille bedroeg eind juni 2009 € 53,4 miljard, voornamelijk bestaande uit particuliere hypotheek, die toenamen met € 0,3 miljard tot € 47,6 miljard (ultimo 2008). Hiervan bestaat 97% uit Nederlandse particuliere hypotheek. Ongeveer 11% van deze portefeuille betreft hypotheek die onder de Nederlandse Hypotheek Garantie vallen (NHG-hypotheek). In de eerste zes maanden van 2009 steeg het percentage NHG-hypotheek tot 26% in juni.

Lasten

In het eerste halfjaar van 2009 bedroegen de totale operationele lasten € 264 miljoen, inclusief een extra last vanwege het aandeel van SNS Retail Bank in de Icesave-claim. Dit is het gevolg van een aanpassing in de allocatiemethode met betrekking tot deze vordering die van toepassing is op alle Nederlandse banken die betrokken zijn bij deze claim. Exclusief deze last en de herstructureringskosten in het tweede halfjaar van 2008 daalden de totale operationele lasten ten opzichte van de tweede helft van 2008. De efficiëncyratio verbeterde met 4,6 procentpunt naar 66,2%. Voor 2010 worden aanzienlijke verdere kostenbesparingen voorzien, voortvloeiend uit de nieuwe distributiestrategie.

In het eerste halfjaar van 2009 stegen de bijzondere waardeverminderingen op vorderingen met € 31 miljoen. Dit weerspiegelt het huidige economische klimaat voor bedrijfskredieten en particuliere hypotheek. De bijzondere waardeverminderingen op vorderingen op jaarbasis als percentage van de bruto uitstaande kredieten stegen in het eerste halfjaar van 2009 tot 16 basispunten, een toename van 11 basispunten ten opzichte van het eerste halfjaar van 2008 en 6 basispunten ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008.

Kredietrisico

Het kredietrisico nam toe in de kredietportefeuille, in verband met de aanzienlijk verzwakte Nederlandse huizenmarkt en het moeilijke economische klimaat. Bij meer klanten, zowel consumenten als mkb, is een betalingsachterstand ontstaan. Wanneer een achterstand eenmaal is opgelopen, duurt bovendien de aflossing gemiddeld langer en soms is een executoriale verkoop noodzakelijk. Onder deze omstandigheden nemen de kredietverliezen, na aftrek van executie opbrengsten toe. Echter,

3) Vergelijkende cijfers van het marktaandeel spaargelden ultimo 2008 aangepast aan nieuwe calculatie wijze van het CBS.

ondanks de verzwakte huizenmarkt steeg de geïndexeerde loan-to-value (LtV) van de portefeuille Nederlandse woninghypotheken slechts licht tussen eind 2008 en eind juni 2009, van 73% tot 75%.

Nieuwe distributiestrategie

De basis van de nieuwe distributiestrategie van SNS Retail Bank is haar nieuwe winkelconcept. De Bank heeft een begin gemaakt met het omvormen van al haar bankkantoren tot moderne SNS-winkels, een proces dat in 2011 klaar zal zijn. De ambitie is het aantal winkels te verdubbelen van 150 naar 300 om zo dicht bij de klanten te kunnen staan. Deze winkels zullen ook op zaterdag open zijn. De eerste winkel is op 19 juni 2009 in Haarlem geopend. Daarna zijn nog vijf bestaande filialen omgebouwd tot winkels en is een nieuwe winkel geopend. Bovendien zijn de eerste contracten getekend voor 17 franchise-winkels die geopend zullen worden in daartoe aangewezen marktgebieden.

Andere elementen van de nieuwe distributiestrategie zijn het verder verbeteren van de mogelijkheden die de internetsite van SNS Retail Bank biedt en het uitbreiden van de telefonische klantenservice en het aantal geldautomaten. Daarnaast zullen de financiële adviseurs van SNS Retail Bank buiten reguliere kantoortijden (in de avonden en in het weekeinde) beschikbaar zijn voor adviezen over sparen en hypotheek. De recentelijk gestarte verkoop van producten van derden groeit gestaag.

Zoals vermeld, zal het grootste deel van de vermindering van het aantal fte's bij SNS Bank als gevolg van deze nieuwe distributiestrategie pas in 2010 zichtbaar worden, aangezien de betreffende medewerkers op grond van het Sociaal Plan twaalf maanden de gelegenheid hebben om een nieuwe functie binnen de onderneming te vinden.

SNS Property Finance

Tabel 8: SNS Property Finance

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	Mutatie	2 ^e halfjaar 2008	Mutatie
Resultaat					
Rentemarge	133	101	32%	115	16%
Netto provisie en beheervergoedingen	--	4	-100%	--	--
Resultaat uit beleggingen	1	--	--	2	-50%
Resultaat financiële instrumenten	--	1	-100%	-1	100%
Overige operationele opbrengsten	-1	3	-133%	-7	86%
Totaal baten	133	109	22%	109	22%
Totale operationele lasten	29	32	-9%	33	-12%
Resultaat voor bijzondere waardeverminderingen en belasting	104	77	35%	76	38%
Bijzondere waardeverminderingen	153	11	1.291%	105	46%
Bijzondere waardeverminderingen goodwill	55	--	--	--	--
Resultaat voor belastingen	-104	66	-258%	-29	-254%
Belastingen	-13	15	-187%	-6	-117%
Netto resultaat over de periode	-91	51	-278%	-23	-289%
Incidentele posten	-55	--	--	--	--
Onderliggende netto resultaat over de periode	-36	51	-171%	-23	-54%
Efficiencyratio	21,8%	29,4%		30,3%	
Bijzondere waardeverminderingen vorderingen als percentage van vorderingen op klanten ¹	2,11%	0,17%		1,53%	
Risicogewogen activa Basel I	13.386	13.229	1%	12.859	4%
Vorderingen op klanten	13.826	12.897	7%	13.583	2%

¹⁾ Berekening op jaarbasis.

Hoofdpunten SNS Property Finance

- ⊙ Netto verlies van € 91 miljoen door bijzondere waardeverminderingen op goodwill en kredieten.
- ⊙ Onderliggend netto resultaat beïnvloed door bijzondere waardeverminderingen op vorderingen, deels gecompenseerd door hogere rentemarge (+ 32%).
- ⊙ Stevige kostenbeheersing leidt tot lagere operationele lasten (- 9%).
- ⊙ Efficiencyratio sterk verbeterd.
- ⊙ Totale uitstaande kredietportefeuille groeit licht door opname van bestaande kredietlijnen.
- ⊙ Aanhoudende verslechtering, in het bijzonder in internationale vastgoedmarkten.
- ⊙ Na strategische heroriëntatie is besloten de focus exclusief te leggen op de thuismarkt.

Resultaat

Het netto resultaat van SNS Property Finance daalde met € 142 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2008, met name door hogere bijzondere waardeverminderingen van netto € 106 miljoen voornamelijk door de aanhoudende verslechtering op de internationale vastgoedmarkten in het algemeen en projectontwikkeling in het bijzonder. Daarnaast werd vanwege de verslechterde vooruitzichten en overeenstemmend met de strategische heroriëntatie van de internationale activiteiten een afwaardering op goodwill van € 55 miljoen genomen. Bemoedigend echter is dat het resultaat voor bijzondere waardeverminderingen en belastingen steeg met € 27 miljoen, als gevolg van de hogere rentemarge.

In vergelijking met de tweede helft van 2008 daalde het onderliggende netto resultaat met € 13 miljoen. De hogere bijzondere waardeverminderingen op kredieten werden deels gecompenseerd door een toename van de rentebaten.

Baten

De rentemarge liet een forse groei zien, met name dankzij de herziening van de tarieven van de kredietportefeuille, waarbij SNS Property Finance in staat was zowel de toegenomen financieringskosten als het toegenomen risicoprofiel van de portefeuille te compenseren.

Lasten

De totale omvang van de operationele lasten daalde met 9% dankzij de lagere kosten voor extern personeel. Het totale aantal interne medewerkers steeg licht tot 294 fte's (ultimo 2008: 282 fte's), voornamelijk door de uitbreiding van de afdeling Bijzonder Beheer en de vervanging van extern personeel door interne medewerkers. In combinatie met de stijging van de totale baten verbeterde de efficiencyratio sterk tot 21,8%.

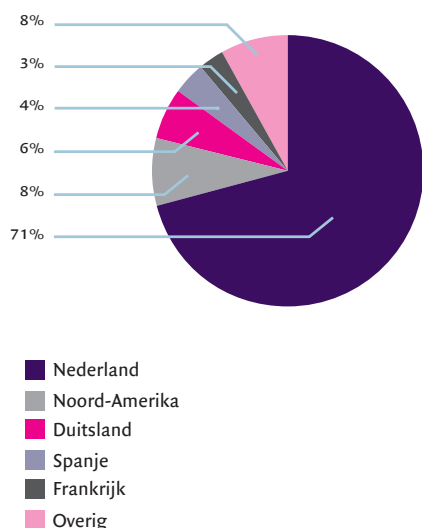
Bijzondere waardeverminderingen betroffen in het eerste halfjaar van 2009 vooral projecten in de VS en daarnaast een aantal kredieten in Europese landen. De afwaarderingen op kredieten in de Nederlandse portefeuille waren beperkt. De bijzondere waardeverminderingen als percentage van de uitstaande kredieten stegen van 153 basispunten (tweede halfjaar 2008) naar 211 basispunten.

Kredietportefeuille

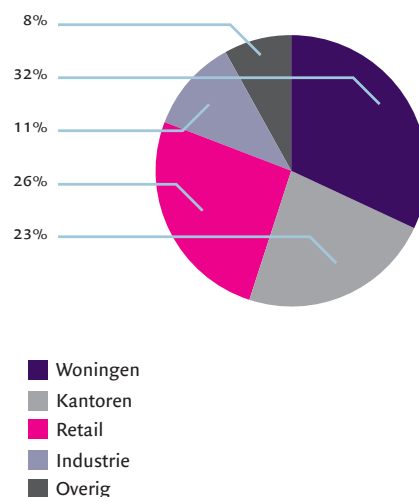
Met betrekking tot de verplichtingen steeg de kredietportefeuille niet ten opzichte van ultimo 2008. Het gelimiteerde aantal nieuwe verplichtingen aangegaan in het eerste halfjaar van 2009 betrof met name Nederland. Als gevolg van de opname van bestaande kredietlijnen groeide het bedrag aan uitstaande kredieten licht ten opzichte van ultimo 2008. Per 30 juni 2009 bestond de totale portefeuille aan verstrekte kredieten van SNS Property Finance voor €8,0 miljard uit beleggingsfinancieringen (+ 7%) en voor €5,8 miljard uit projectfinancieringen (- 5%).

De geografische spreiding van de kredietportefeuille van SNS Property Finance bleef stabiel en grotendeels gericht op Nederland. De portefeuille met verstrekte kredieten in Noord-Amerika en Europa groeide met name vanwege de gestegen opname van bestaande kredietlijnen, maar de verwachting is dat ze de komende jaren geleidelijk zal dalen als gevolg van de strategische beslissing tot heroriëntatie exclusief op Nederland.

5 Geografische spreiding portefeuille
SNS Property Finance

6 Portefeuille naar soort vastgoed
SNS Property Finance

Vastgoedprojecten

SNS Property Finance heeft over enkele projecten zeggenschap op zich genomen teneinde deze te herstructureren en potentiële verliezen te verminderen. De stemrechten die SNS Property Finance heeft in deze projecten variëren van 50% tot 100%. Als gevolg hiervan worden deze projecten volledig geconsolideerd in de cijfers van SNS REAAL per 30 juni 2009. Hierdoor steeg de balanspost 'vastgoedprojecten', die vrijwel volledig bestaat uit internationale kredieten, van €120 miljoen tot €404 miljoen.

Kredietrisico

Op alle markten waar SNS Property Finance actief is, staat de waarde van het vastgoed nog onder druk. In deze omstandigheden gaat de taxatie van vastgoed gepaard met een hogere mate van onzekerheid, waardoor grotere bandbreedtes in taxatiewaardes ontstaan dan in voorgaande jaren. Dat is met name het geval voor de grotere vastgoedobjecten. SNS Property Finance heeft daarom gekozen voor een voorzichtige benadering bij het goedkeuren van (een beperkt aantal) nieuwe kredieten. De gemiddelde loan-to-value van de totale portefeuille stijgt licht van 74,6% ultimo 2008 tot 75,4% eind juni 2009. Waardedaalingen in vastgoed werden grotendeels gecompenseerd door de prudente nieuwe kredietverlening.

De ongunstige huidige marktomstandigheden en vooruitzichten vertalen zich in lagere huuropbrengsten voor beleggers in vastgoed en in meer problemen bij het verkopen van projecten voor projectontwikkelaars zowel voor voltooide projecten als voor projecten in aanbouw. Dit wordt weerspiegeld in een stijging van het aantal wanbetalingen (defaults), met name in de internationale portefeuille. De Nederlandse portefeuille is meer in evenwicht en tot op dit moment zijn de vastgoedmarkten in Nederland minder getroffen dan een aantal van de internationale markten waar SNS Property Finance actief is. Als gevolg hiervan zijn de defaults in de Nederlandse portefeuille lager. Echter, gezien de vooruitzichten voor de vastgoedmarkten zouden deze defaults de komende periode wel kunnen stijgen. In antwoord op het gestegen aantal wanbetalingen op kredieten heeft SNS Property Finance het management van de afdeling Bijzonder Beheer versterkt en uitgebreid.

Hernieuwde focus op Nederlandse thuishanden

Zoals al in de trading update voor het eerste kwartaal werd aangekondigd, heeft SNS REAAL een uitvoerige strategische heroriëntatie op de internationale activiteiten van SNS Property Finance uitgevoerd. De uitkomst van deze heroriëntatie is dat SNS Property Finance zich exclusief op haar thuismarkt Nederland zal gaan richten en haar internationale activiteiten in de komende jaren gestaag en gecontroleerd zal gaan afbouwen. Met deze strategieverschuiving zal SNS Property Finance haar balansrisico verder verminderen en een meer behoudende balans tussen risico en rendement creëren. Deze wijziging in strategie komt overeen met het beleid van SNS REAAL om zich te richten op Nederland als haar kernmarkt. De organisatie wordt aan deze heroriëntatie aangepast. Na verloop van tijd zal dit zowel leiden tot een lager risicoprofiel als een lagere kostenbasis.

SNS Property Finance zal voor klanten een betrouwbare partner blijven en zal deze verandering in de strategie in nauwe samenspraak met alle betrokken partijen doorvoeren.

REAAL Verzekeringen

Tabel 9: REAAL Verzekeringen

Resultaat in miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	Mutatie	2 ^e halfjaar 2008	Mutatie
REAAL Verzekeringen	5	103	-95%	-582	101%
REAAL Leven	-29	85	-134%	-558	95%
REAAL Schade	28	15	87%	11	155%
REAAL Overig	6	3	100%	-35	117%

REAAL Leven

Tabel 10: REAAL Leven

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	Mutatie	2 ^e halfjaar 2008	Mutatie
Resultaat					
Periodieke premies leven	824	856	-4%	719	15%
Premies koopsommen leven	359	696	-48%	640	-44%
Premie-inkomen	1.183	1.552	-24%	1.359	-13%
Herverzekeringspremies	9	262	-97%	-242	104%
Netto premie-inkomen	1.174	1.290	-9%	1.601	-27%
Netto provisie en beheervergoedingen	27	30	-10%	29	-7%
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen	11	-1	1.200%	-13	185%
Resultaat uit beleggingen	490	429	14%	413	19%
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	232	-523	144%	-885	126%
Resultaat financiële instrumenten	-21	54	-139%	47	-145%
Overige operationele opbrengsten	--	41	-100%	1	-100%
Totaal baten	1.913	1.320	45%	1.193	60%
Verzekeringstechnische lasten	1.531	899	70%	1.011	51%
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	80	89	-10%	95	-16%
Bijzondere waardeverminderingen	127	31	310%	569	-78%
Totale operationele lasten	118	135	-13%	129	-9%
Overige rentelasten	110	65	69%	121	-9%
Overige lasten	--	--	--	14	-100%
Totaal lasten	1.966	1.219	61%	1.939	1%
Resultaat voor belastingen	-53	101	-152%	-746	93%
Belastingen	-26	15	-273%	-190	86%
Belang van derden	2	1	100%	2	--
Netto resultaat over de periode	-29	85	-134%	-558	95%
Netto invloed volatiele financiële markten	-96	-4		-472	
Incidentele posten	--	29		-106	
Onderliggende netto resultaat over de periode	67	60	12%	20	235%
Bedrijfskosten-premieverhouding	11,4%	12,0%		13,8%	
New annual premium equivalent levenbedrijf	79	133	-41%	123	-36%
Value New Business	10	4	150%	-4	350%
DNB-Solvabiliteitspercentage	196%	244%		165%	

Hoofdpunten REAAL Leven

- Netto resultaat € 29 miljoen negatief, door de voortdurende maar verminderde negatieve invloed volatiele financiële markten.
- Sterke vermindering negatieve invloed volatiele financiële markten in vergelijking met tweede halfjaar 2008 (-80%).
- Beter onderliggend netto resultaat door gezonde kostenbeheersing.
- Periodieke levenpremies houden goed stand, koopsommen lager door focus op marge in een concurrerende markt.
- Value New Business meer dan verdubbeld, NAPE lager door daling in koopsommen.
- Kostenreductie en integratie van AXA NL resulteren in lagere operationele lasten (-13%).

Resultaat

Ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 daalde het netto resultaat van REAAL Leven met € 114 miljoen tot € 29 miljoen negatief door een hogere nadelige invloed van de volatiele financiële markten en de afwezigheid van positieve incidentele posten. Ten opzichte van het tweede halfjaar 2008 daalde de negatieve invloed van de financiële markten fors van € 472 miljoen tot € 96 miljoen, resulterend in een sterke stijging van het netto resultaat. Door goede kostenbeheersing en een toegenomen resultaat uit beleggingen steeg het onderliggende resultaat, zowel ten opzichte van het eerste als het tweede halfjaar 2008, tot € 67 miljoen.

Baten

De periodieke levenpremies bij REAAL hielden dankzij de introductie van nieuwe producten goed stand. Desondanks, in een sterk dalende Nederlandse markt voor levensverzekeringen (–28%), daalde het marktaandeel in nieuwe periodiek levenpremies licht in de eerste helft van 2009 van 16,5% ultimo 2008 tot 16,1%, waarbij het marktaandeel per maand in het tweede kwartaal sterk herstelde tot 20%. De koopsommen daalden sterk, in het bijzonder de jaarlijkse lijfrentes, doordat REAAL vasthield aan haar tariefstelling in de aanhoudend concurrerende markt. Als gevolg hiervan daalde het marktaandeel koopsommen naar 11,9%, waarbij de VNB-marge echter verbeterde. De prioriteit die aan marge werd gegeven boven marktaandeel was tevens de belangrijkste oorzaak voor de daling van de New Annual Premium Equivalent (NAPE). De Value New Business (VNB) verbeterde met € 10 miljoen sterk in het eerste halfjaar van 2009, met name door tariefaanpassingen en kostenbeheersing.

Herverzekeringspremies daalden als gevolg van een afgesloten herverzekeringstransactie in de eerste helft van 2008 die in de tweede helft van 2008 werd geannuleerd.

REAAL Leven introduceerde met succes een nieuw productassortiment in lijfrentes waarbij bankspaarproducten worden aangeboden: de REAAL Opbouwrekening voor het opbouwen van kapitaal en de REAAL Uitkeringsrekening. Daarnaast introduceerde REAAL Leven concurrerende overlijdensrisicoverzekeringen, met online premieoverzichten en de mogelijkheid tot het aanvragen van productvoorwaarden via internet. De verkoop van deze producten ontwikkelt zich goed.

Het resultaat uit beleggingen voor eigen rekening en risico steeg door een verandering in de beleggingsmix die zorgde voor hogere rentebaten, waarmee lagere dividendbaten meer dan gecompenseerd werden. Daarnaast stegen de beleggingsbaten als gevolg van de hogere rentebaten uit gestructureerde fiscale transacties, waarbij ook de daarmee samenhangende rentelasten toenamen.

Het resultaat op financiële instrumenten daalde door hogere gerealiseerde en ongerealiseerde verliezen op derivaten die dienen ter bescherming van zowel de garanties in producten als de solvabiliteit tegen dalende rentetarieven. Deze negatieve resultaatseffecten werden gedeeltelijk gecompenseerd door gerealiseerde waardestijgingen op aandelenderivaten.

Het aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen van € 11 miljoen dat is opgenomen onder 'invloed volatiele financiële markten' werd veroorzaakt door de positieve herwaardering van een beleggingsfonds (Ducatus) als gevolg van herstel van de aandelenmarkten.

Lasten

Het integratieprogramma van AXA NL ligt volledig op schema en leidt tot aanzienlijke kostenbesparingen. De totale operationele lasten daalden met € 17 miljoen tot € 118 miljoen, met name door de gerealiseerde kostensynergie en dalende integratielasten met betrekking tot dit programma, alsmede door andere kostenbeheersingmaatregelen. Het aantal externe medewerkers daalde substantieel, in vergelijking met ultimo 2008 met ruim 140 fte. Als gevolg van deze kostenverminderingen verbeterde de bedrijfskosten-premieverhouding van 12,0% tot 11,4%.

De extra voorzieningen voor rentegaranties in de beleggingsverzekeringssportefeuille en gesepareerde beleggingsdepots die in het tweede halfjaar van 2008 en het eerste kwartaal van 2009 werden getroffen, vielen in het tweede kwartaal grotendeels vrij als gevolg van de hogere lange rente.

De verzekeringstechnische lasten voor rekening en risico van polishouders stegen met € 751 miljoen. Dit houdt voornamelijk verband met het hogere resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders (+ € 755 miljoen), in het bijzonder door hogere rendementen op aandelen.

In vergelijking met het tweede halfjaar van 2008 zijn dankzij een voorzichtig herstel van de aandelenmarkten de bijzondere waardeverminderingen afgenomen. Daarentegen waren door de hogere kredietrisico's bijzondere waardeverminderingen noodzakelijk op de vastrentende waarden, waardoor de bijzondere waardeverminderingen fors hoger uitkwamen dan in het eerste halfjaar van 2008.

REAAL Schade

Tabel 11: REAAL Schade

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	Mutatie	2 ^e halfjaar 2008	Mutatie
Resultaat					
Premies schade	412	405	2%	404	2%
Herverzekeringspremies	32	31	3%	28	14%
Netto premie-inkomen	380	374	2%	376	1%
Netto provisie en beheervergoedingen	1	1	0%	-1	200%
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen	--	--	--	1	-100%
Resultaat uit beleggingen	49	26	88%	40	23%
Resultaat financiële instrumenten	--	2	-100%	-3	100%
Overige operationele opbrengsten	1	1	0%	2	-50%
Totaal baten	431	404	7%	415	4%
Verzekeringstechnische lasten	215	211	2%	199	8%
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	100	95	5%	95	5%
Bijzondere waardeverminderingen	5	3	67%	17	-71%
Totale operationele lasten	62	66	-6%	77	-19%
Overige rentelasten	10	9	11%	11	-9%
Overige lasten	1	--	--	--	--
Totaal lasten	393	384	2%	399	-2%
Resultaat voor belastingen	38	20	90%	16	138%
Belastingen	10	5	100%	5	100%
Netto resultaat over de periode	28	15	87%	11	155%
Netto invloed volatiele financiële markten	6	-9		-14	
Onderliggende netto resultaat over de periode	22	24	-8%	25	-12%
Combined ratio schadebedrijf	91,8%	96,1%		90,5%	
Schadequote	52,1%	55,9%		46,3%	
DNB-Solvabiliteitspercentage	307%	288%		307%	

Hoofdpunten REAAL Schade

- ◉ Netto resultaat REAAL Schade bijna verdubbeld tot € 28 miljoen.
- ◉ Onderliggend netto resultaat licht lager door hogere lasten van herverzekeringscontracten.
- ◉ Totaal premie-inkomen stijgt in moeilijke markten.
- ◉ Hoger resultaat uit beleggingen door gerealiseerde waardeinstijgingen op vastrentende waarden.
- ◉ Succesvolle integratie AXA NL en goede kostenbeheersing leidde tot lagere operationele lasten.
- ◉ Verbeterde combined ratio, met name door lagere claims en lagere operationele kosten.

Resultaat

Ten opzichte van zowel het eerste als het tweede halfjaar van 2008 steeg de nettowinst fors tot € 28 miljoen dankzij hogere gerealiseerde waardeinstijgingen op vastrentende waarden, waardoor de volatiele financiële markten een positieve invloed hadden. Het onderliggende netto resultaat daalde licht vanwege de gestegen kosten van herverzekeringscontracten en hogere acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten, deels gecompenseerd door een verbeterd bruto verzekeringstechnisch resultaat, mede door lagere operationele lasten.

Baten

In een licht dalende Nederlandse schademarkt stegen de totale schadepremies van REAAL Schade met 2% ten opzichte van het eerste halfjaar van 2008. Vooral de mkb- en arbeidsongeschiktheidsproducten droegen goed bij.

De stijging van de beleggingsbaten met € 23 miljoen naar € 49 miljoen was te danken aan de gerealiseerde waardeinstijgingen op vastrentende waarden, die groter waren dan het bedrag aan gerealiseerde verliezen op aandelen.

Lasten

De schadequote daalde met 3,8 procentpunt tot 52,1% door de vrijval van een voorziening in verband met mogelijke aansprakelijkheid voor tabaksclaims. Dit werd voor een deel teniet gedaan door een hoger aantal periodieke claims, met name in de branches brand en motorrijtuigen. Ondanks de verbeterde schadequote stegen de verzekeringstechnische lasten met 2% door hogere kosten op herverzekeringscontracten. In het tweede halfjaar van 2008 verbeterde de schadequote door positieve uitloopresultaten.

REAAL is de verzekeraar van het voertuig dat op Koninginnedag in Apeldoorn het ongeluk veroorzaakte en behandelt de afwikkeling van de vorderingen als gevolg van deze tragische gebeurtenis. Ondanks dat een aantal uitbetalingen zijn gedaan zal de volledige afwikkeling van het dossier een langdurig proces kunnen zijn. De polisvoorwaarden maximeren het bedrag voor letselschade op € 5 miljoen en € 2,5 miljoen voor andere kosten. Deze bedragen, die gedeeltelijk zijn herverzekerd, zijn naar verwachting toereikend en zijn voldoende voorzien.

De integratie van AXA NL ligt volledig op schema en leidt tot aanzienlijke kostenbesparingen. Het aantal externe medewerkers daalde aanzienlijk, met ruim 50 fte's ten opzichte van ultimo 2008. Door deze kostenbesparingen daalden de totale operationele lasten met € 4 miljoen. Daardoor verbeterde de bedrijfskosten-premieverhouding bij REAAL Schade van 15,9% tot 14,2%. Door de lagere operationele lasten en de verbeterde schadequote verbeterde de Combined ratio tot 91,8%.

De acquisitiekosten voor de verzekeringsactiviteiten stegen met € 5 miljoen door hogere kosten van verzekeringsagenten en een licht gestegen premie-inkomen.

De bijzondere waardeverminderingen in het eerste halfjaar van 2009 van € 5 miljoen hielden grotendeels verband met aandelen. In vergelijking met het tweede halfjaar van 2008 daalden de bijzondere waardeverminderingen op aandelen sterk.

REAAL Overig

De overige activiteiten van REAAL Verzekeringen omvatten de activiteiten die niet direct door REAAL Leven of REAAL Schade worden aangestuurd.

Ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 steeg het netto resultaat van REAAL Overig met € 3 miljoen tot € 6 miljoen als gevolg van een toegenomen beleggingsresultaat. In het tweede halfjaar 2008 werd een verlies van € 35 miljoen gerapporteerd, omdat door het toegenomen kredietrisico op de hypotheekportefeuille van DBV, gewaardeerd tegen reële waarde met mutaties in de winst- en verliesrekening, een ongerealiseerd nettoverlies van € 33 miljoen werd verantwoord.

Zwitserleven

Tabel 12: **Zwitserleven**

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008 inclusief pro forma ¹	Mutatie	2 ^e halfjaar 2008	Mutatie	Mei-juni 2008
Resultaat						
Periodieke premies leven	467	412	13%	268	74%	66
Premies koopsommen leven	230	381	-40%	190	21%	140
Premie-inkomen	697	793	-12%	458	52%	206
Herverzekeringspremies	2	2	0%	2	0%	1
Netto premie-inkomen	695	791	-12%	456	52%	205
Netto provisie en beheervergoedingen	2	-1	300%	4	-50%	--
Resultaat uit beleggingen	229	185	24%	162	41%	55
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-66	-264	75%	-114	42%	-194
Resultaat financiële instrumenten	12	19	-37%	27	-56%	12
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	25	86	-71%	80	-69%	26
Totaal baten	897	816	10%	615	46%	104
Verzekeringstechnische lasten	740	617	20%	415	78%	46
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	12	12	0%	7	71%	4
Bijzondere waardeverminderingen	18	4	350%	137	-87%	4
Totale operationele lasten	57	53	8%	69	-17%	15
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	17	76	-78%	72	-76%	23
Overige rentelasten	14	20	-30%	15	-7%	8
Totaal lasten	858	782	10%	715	20%	100
Resultaat voor belastingen	39	34	15%	-100	139%	4
Belastingen	10	9	11%	-26	138%	1
Netto resultaat over de periode	29	25	16%	-74	139%	3
Netto invloed volatiele financiële markten	16	7		-82		-5
Incidentele posten	--	--		-1		
Onderliggende netto resultaat over de periode	13	18	-28%	9	44%	8
Bedrijfskosten-premieverhouding	9,1%	9,9%		19,1%		
New annual premium equivalent levenbedrijf	146	122	20%	78	87%	
Value New Business	13	4	225%	4	225%	
DNB-Solvabiliteitspercentage	235%	181%		206%		

¹⁾ Inclusief pro forma januari-april.

Hoofdpunten Zwitserleven

- ⊙ Nettowinst fors hoger.
- ⊙ Onderliggend netto resultaat ten opzichte van tweede halfjaar 2008 hoger door goede kostenbeheersing.
- ⊙ Periodieke pensioenpremies stijgen aanzienlijk.
- ⊙ Koopsommen lager door sterke daling overdrachten levenpolissen in pensioenmarkt.
- ⊙ Resultaat uit beleggingen fors hoger door gerealiseerde waardestijgingen op vastrentende waarden.
- ⊙ Operationele lasten fors lager ten opzichte van tweede halfjaar 2008 (-17%).
- ⊙ Omgekeerde integratie goed op schema.
- ⊙ Value New Business en NAPE beiden aanzienlijk hoger.

Resultaat

Zwitserleven wist, na een nettoverlies in het tweede halfjaar van 2008 wegens verliezen op de aandelenportefeuille, een nettowinst van €29 miljoen te boeken. In het eerste halfjaar van 2009 was de invloed van de volatiele financiële markten

positief door gerealiseerde waardeinstijgingen op vastrentende waarden en gerealiseerde waardeinstijgingen uit de verkoop van putopties op aandelen. Deze overtroffen de bijzondere waardeverminderingen op aandelen en gerealiseerde verliezen op vreemde-valutacontracten die voor hedgingdoeleinden werden gebruikt. In vergelijking met het pro forma eerste halfjaar van 2008 nam het onderliggende netto resultaat met €5 miljoen af door lagere inkomsten uit dividend en verbruikleen. Het onderliggende netto resultaat steeg met €4 miljoen in vergelijking met het tweede halfjaar van 2008, voornamelijk door lagere operationele lasten.

De Value New Business (VNB) kwam uit op €13 miljoen, een forse stijging ten opzichte van het eerste halfjaar van 2008. Deze stijging weerspiegelt de focus op winstgevendende marges. Een hoog niveau van prolongaties resulteerde tevens in een hogere New Annual Premium Equivalent (NAPE), die met 20% steeg tot €146 miljoen.

Baten

In 2009 werd Zwitserleven gekozen tot 'Verzekeraar van het jaar' als erkenning voor haar marktgeoriënteerde benadering, de consequente uitvoering van haar strategie, haar heldere productbeleid in een onvoorspelbare markt en haar groeiende marktaandeel. Het succes van Zwitserleven was ook zichtbaar in een toename van de vraag naar traditionele garantieproducten. Desondanks daalden de koopsommen in het collectieve bedrijf met €151 miljoen doordat de bereidheid van werkgevers om over te stappen naar een andere verzekeraar of pensioenfonds sterk verminderde als gevolg van de verslechtering van de dekkingsgraad op veel contracten in de Nederlandse pensioenmarkt. Periodieke levenpremies namen toe met €55 miljoen door een aanzienlijke stijging in periodieke pensioenpremies.

Ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008 steeg het premie-inkomen met 52% vanwege het seizoenspatroon dat de pensioenmarkt kenmerkt. Dit betekent dat het merendeel van de premies in het eerste kwartaal van ieder kalenderjaar wordt verantwoord.

Zwitserleven handhaafde haar marktaandeel in de sterk verslechterde markten van zowel individuele koopsommen als periodieke premies. Voor de individuele koopsommen kwam het marktaandeel van Zwitserleven uit op 5,1% (ultimo 2008: 3,9%) en voor individuele periodieke premies op 1,4%, gelijk aan ultimo 2008.

Het resultaat uit beleggingen nam met €44 miljoen toe ten opzichte van het pro forma eerste halfjaar van 2008 doordat de gerealiseerde waardeinstijgingen op vastrentende waarden hoger uitkwamen dan de gerealiseerde verliezen op aandelen.

De portefeuille voor verbruikleen werd ter vermindering van het balansrisico in het eerste halfjaar van 2009 verder gereduceerd met €0,9 miljard tot €1,4 miljard per 30 juni 2009. Daardoor ondergingen zowel de baten uit belegd onderpand inzake verbruikleen als de rentelasten inzake verbruikleen een sterke daling ten opzichte van het eerste en tweede halfjaar 2008.

Lasten

In vergelijking met het pro forma eerste halfjaar van 2008, namen de operationele lasten toe door de afschrijving van immateriële vaste activa met betrekking tot de acquisitie van Zwitserleven door SNS REAAL. Ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008 daalden de operationele lasten met €12 miljoen (-17%) aanzienlijk door vermindering van het aantal externe medewerkers. De hogere personeelskosten in het tweede halfjaar van 2008 hadden voor een deel betrekking op de invoering van de nieuwe Pensioenwet in Nederland.

Het programma voor de omgekeerde integratie van Zwitserleven en REAAL Leven is gaande. De herstructureringslasten en de gerealiseerde kostensynergie zijn tot nu toe beperkt. Tussen REAAL en Zwitserleven zijn afdelingen verplaatst en diverse projecten zijn gestart om in 2010 de nieuwe structuur te realiseren.

In het eerste halfjaar van 2009 bedroegen de bijzondere waardeverminderingen €18 miljoen, waarvan €15 miljoen betrekking had op aandelen. Ten opzichte van het tweede halfjaar van 2008 daalden de bijzondere waardeverminderingen op de aandelenportefeuille met €95 miljoen. Dit was te danken aan een herstel van de aandelenmarkten in combinatie met een verkleining van de aandelenportefeuille van €458 miljoen naar €360 miljoen. De resterende aandelenportefeuille betreft voor €222 miljoen aandelen in vastgoed- en vastrentende fondsen.

Tussentijdse financiële overzichten

Verklaring van de Raad van Bestuur

SNS REAAL stelt het tussentijds financieel verslag van SNS REAAL en de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen op overeenkomstig de International Accounting Standard 34, Interim Financial Reporting, zoals aangenomen door de Europese Unie (EU).

Voor zover ons bekend, geeft het tussentijds financieel verslag, opgenomen in dit halfjaarverslag over het eerste halfjaar van 2009, een getrouw beeld van de activa, passiva, de financiële positie en het financiële resultaat van SNS REAAL en de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen.

Het halfjaarverslag geeft voor zover ons bekend een getrouw overzicht van de informatie vereist krachtens artikel 5:25d leden 8 en 9 van de Wet op het financieel toezicht.

De Raad van Bestuur

Ronald Latenstein van Voorst, Chief Executive Officer

Rien Hinssen, Chief Operating Officer

Ference Lamp, Chief Financial Officer

Algemene informatie

Groepsstructuur

SNS REAAL NV, opgericht en gevestigd in Nederland, is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht. Het adres van de statutaire zetel van SNS REAAL NV is Croeselaan 1, 3521 BJ Utrecht. SNS REAAL NV is de moedermaatschappij van SNS Bank NV, REAAL Verzekeringen NV, SNS REAAL Invest NV, SNS Asset Management NV en Zwitserleven Asset Management NV en hun groepsmaatschappijen (hierna te noemen 'SNS REAAL'). Het tussentijds financieel verslag van SNS REAAL omvat de gegevens van alle maatschappijen waar SNS REAAL overheersende zeggenschap in heeft en de belangen van SNS REAAL in geassocieerde deelnemingen en entiteiten.

Een aantal stafafdelingen is gemeenschappelijk. De kosten van de concernstaf worden doorbelast op grond van verleende diensten en, waar dat niet goed mogelijk is, proportioneel toegerekend aan de groepsonderdelen. De kosten van de Raad van Bestuur van SNS REAAL en andere specifieke holdingkosten worden niet aan de groepsonderdelen toegerekend.

De geconsolideerde jaarrekening van SNS REAAL over het boekjaar 2008 is op aanvraag beschikbaar via de statutaire zetel van de vennootschap op Croeselaan 1, postbus 8444, 3503 RK Utrecht, of via www.snsreaal.nl.

Dit verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht is op 17 augustus 2009 door de Raad van Commissarissen goedgekeurd. Op dit verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden en is ook niet beoordeeld door een externe accountant.

Verbonden partijen

Partijen worden als verbonden beschouwd wanneer één partij bij de besluitvorming over financiële of operationele kwesties zeggenschap of invloed van betekenis kan uitoefenen over de andere partij. SNS REAAL onderhoudt in het kader van haar gewone bedrijfsvoering verschillende soorten normale zakelijke relaties met verbonden ondernemingen en partijen, vooral op het gebied van verzekeringen, bankactiviteiten en vermogensbeheer. Andere verbonden partijen van SNS REAAL zijn het Ministerie van Financiën, deelnemingen, niet geconsolideerde deelnemingen, joint ventures, topkader en naaste familieleden van deze verbonden partijen.

Transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden op marktconforme voorwaarden. De belangrijkste transacties met verbonden partijen in deze rapportageperiode betreffen de betaling van dividend aan de Nederlandse Staat (€ 32 miljoen) en de Stichting Beheer SNS REAAL (€ 2 miljoen) inzake de periode eindigend op 31 december 2008.

Gehanteerde grondslagen

Overeenstemmingverklaring IFRS

SNS REAAL stelt het verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht op conform International Accounting Standard 34 Tussentijdse financiële verslaggeving, zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU).

Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

In dit verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht zijn dezelfde grondslagen voor financiële verslaggeving, presentatie en berekeningsmethoden gevolgd als bij het opstellen van de jaarrekening van SNS REAAL voor het jaar eindigend op 31 december 2008, met uitzondering van de invloed die het aanvaarden van de hierna beschreven Standaarden en Interpretaties daarop heeft. De presentatiewijzigingen zoals vermeld in de grondslagen voor financiële verslaggeving zijn in dit verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht op de vergelijkende cijfers toegepast.

Wijzigingen in gepubliceerde Standaarden en Interpretaties in 2009 van kracht

Er zijn een aantal wijzigingen geïntroduceerd in IAS 1 Presentatie van de jaarrekening, die in september 2007 is herzien. In de standaard worden eigenaar en niet-eigenaar mutaties in het eigen vermogen gescheiden. Het mutatieoverzicht van het eigen vermogen zal uitsluitend informatie bevatten betreffende transacties met eigenaars. Daarnaast wordt in deze standaard het overzicht van het totaalresultaat geïntroduceerd. Daarin worden alle in de winst- en verliesrekening verantwoorde baten en lasten opgenomen en gepresenteerd samen met alle overige baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verantwoord. Deze wijziging is door de EU goedgekeurd en in dit verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht van SNS REAAL toegepast.

Op 17 januari 2008 heeft de IASB wijzigingen gepubliceerd met betrekking tot IFRS 2 Op aandelen gebaseerde betalingen. In de wijziging wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen vesting en non-vesting conditions. 'Vesting conditions' is de overkoepelende term voor voorwaarden gerelateerd aan de dienstperiode en prestatiegerelateerde voorwaarden. Deze wijziging is door de EU goedgekeurd en heeft geen materiële invloed op dit verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht van SNS REAAL.

IFRS 3 Bedrijfscombinaties, die in januari 2008 is gepubliceerd en effectief vanaf 1 juli 2009, wordt niet vervroegd toegepast door SNS REAAL.

Verbeteringen in IFRS-standaarden, gepubliceerd op 22 mei 2008 omvat 35 wijzigingen in 20 verschillende standaarden. De meeste hiervan betreffen toelichtingen op de administratieve verwerking wanneer eerdere verwerking in de praktijk niet eenduidig werd toegepast. Deze wijzigingen hebben geen materieel effect op het verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht van SNS REAAL.

De wijziging in IFRS 7 Financiële instrumenten heeft tot doel de informatieverschaffing voor alle soorten financiële instrumenten te verbeteren wanneer er een wijziging in de waardering plaatsvindt. De wijziging van de waardering en de reden daarvoor dienen te worden vermeld. Deze wijziging heeft geen materieel effect op het verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht van SNS REAAL.

De wijziging in IFRS 4 Verzekeringscontracten omvat toelichtingsvereisten voor verzekeringscontracten die binnen het bereik van IFRS 7 vallen. Deze wijziging heeft geen materieel effect op het verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht van SNS REAAL.

De in juli 2008 gepubliceerde IFRIC 15 Overeenkomsten voor onderhanden projecten in opdracht van derden is van toepassing op de verantwoording van opbrengsten en daaraan gerelateerde lasten door entiteiten die rechtstreeks of via onderaannemers vastgoed bouwen en behandelt de vraag of de overeenkomst binnen het bereik van IAS 11 of IAS 18 valt. Deze standaard heeft geen materieel effect op het verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht van SNS REAAL.

Wijzigingen in grondslagen, schattingen en presentatie

Wijzigingen in de presentatie

In het begin van 2009 werd naast de Raad van Bestuur een nieuw Management Comité gevormd, dat bestaat uit de Raad van Bestuur, de voorzitters van de directies van de activiteiten van SNS Retail Bank, SNS Property Finance, REAAL Verzekeringen en Zwitserleven, de Chief Information Officer en de directeur Personeelszaken.

De nieuwe segmentstructuur (Business Unit-structuur) volgt deze aanpak en presentatie van de informatie per segment / BU, zoals vereist door IFRS 8 Operationele segmenten. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

De goodwill met betrekking tot vastgoedfinanciering, die in de jaarrekening 2008 was opgenomen in het segment SNS Retail Bank, is verplaatst naar het segment SNS Property Finance. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

In 2009 heeft een herclassificatie plaatsgevonden tussen vorderingen op klanten en overige schulden aan klanten in het segment SNS Retail Bank, als gevolg van een wijziging in de toepassing van saldocompensatie. De vergelijkende cijfers van beide posten zijn overeenkomstig met € 945 miljoen aangepast.

Vanaf 2009 worden vastgoedprojecten in een aparte regel op de balans opgenomen, dit in overeenstemming met IAS 2 en IAS 18. Het betreft vastgoedontwikkelingsprojecten bij SNS Property Finance. In 2008 werden de ontwikkelingsprojecten in overige activa verwerkt. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

Vanaf 2009 worden de overige operationele lasten verdeeld over twee aparte regels, overige operationele lasten en overige lasten, om zodoende meer transparantie te verschaffen. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

De Beheervergoedingen voor levensverzekeringscontracten voor rekening en risico van polishouders, die in de winst- en verliesrekening 2008 onder resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders werden verantwoord, zijn verplaatst naar Inkomsten uit provisies en beheervergoedingen. De vergelijkende cijfers zijn aangepast (eerste halfjaar 2008 € 13 miljoen, volledig jaar 2008 € 25 miljoen). De bedrijfskosten-premieverhouding is dienovereenkomstig aangepast.

Als gevolg van de onrust op de financiële markten heeft SNS REAAL vanaf oktober 2008 niet meer de intentie om een deel van de beleggingen voor handelsdoeleinden aan te houden. SNS REAAL besloot tot herclassificatie van deze groep van beleggingen voor een bedrag van € 590 miljoen van de categorie Handelsdoeleinden tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening naar de categorie Voor verkoop beschikbaar. Per 30 juni 2009 heeft deze portefeuille een waarde van € 550 miljoen als gevolg van verkoop en herwaarderingen. De positieve reële waardeverandering over het eerste halfjaar 2009 bedroeg € 8 miljoen en is toegevoegd aan de reële waarderreserve. Indien herclassificatie niet had plaatsgevonden, dan was deze reële waardeverandering ten gunste gebracht van het resultaat.

Tabel 13: Geconsolideerde Balans

Voor resultaatverdeling en in miljoenen euro's	Juni 2009	December 2008
Activa		
Immateriële vaste activa	2.781	2.907
Materiële vaste activa	400	433
Geassocieerde deelnemingen	101	110
Vastgoedbeleggingen	207	210
Beleggingen	29.455	29.296
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	11.207	10.724
Belegd onderpand inzake verbruikleen	1.435	2.310
Derivaten	1.309	1.761
Uitgestelde belastingvorderingen	485	483
Herverzekeringscontracten	388	402
Vastgoedprojecten	404	120
Vorderingen op klanten	70.388	68.649
Vorderingen op banken	5.029	4.722
Vennootschapsbelasting	264	374
Overige activa	1.021	897
Kas en kasequivalenten	4.118	1.961
Totaal activa	128.992	125.359
Passiva		
Aandelenkapitaal	426	426
Overige reserves	2.784	3.933
Onverdeelde winst	-30	-736
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	3.180	3.623
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	1.249	1.249
Belang van derden	62	20
Totaal eigen vermogen	4.491	4.892
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	2.070	2.125
Schuldbewijzen	35.681	32.679
Verzekeringscontracten	36.977	36.067
Voorziening voor personeelsverplichtingen	396	389
Overige voorzieningen	70	56
Schuld inzake verbruikleen	1.468	2.377
Derivaten	2.643	2.358
Uitgestelde belastingverplichtingen	625	754
Spaargelden	23.408	21.859
Overige schulden aan klanten	7.707	8.357
Schulden aan banken	10.720	10.612
Overige verplichtingen	2.736	2.834
Totaal passiva	128.992	125.359

Tabel 14: Geconsolideerde winst- en verliesrekening

In miljoenen euro's	1e halfjaar 2009	1e halfjaar 2008
Baten		
Rentebaten	1.486	1.845
Rentelasten	1.140	1.431
Rentemarge	346	414
Premie-inkomen	2.292	2.163
Herverzekeringspremies	43	294
Netto premie-inkomen	2.249	1.869
Provisie en beheervergoedingen	107	116
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	18	18
Netto provisie en beheervergoedingen	89	98
Resultaat deelnemingen	10	6
Resultaat uit beleggingen	906	573
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	166	(720)
Resultaat financiële instrumenten	14	66
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	25	26
Overige operationele opbrengsten	3	43
Totaal baten	3.808	2.375
Lasten		
Verzekeringstechnische lasten	1.741	1.502
Lasten voor rekening en risico van polishouders	745	(346)
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	188	184
Bijzondere waardeverminderingen	413	65
Personeelskosten	371	361
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	50	44
Overige operationele lasten	157	132
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	17	23
Overige rentelasten	148	161
Overige lasten	1	--
Totaal lasten	3.831	2.126
Resultaat voor belastingen	(23)	249
Belastingen	--	43
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	(23)	206
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	(4)	22
Netto resultaat over de periode	(27)	228
Verdeling:		
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders	(26)	226
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van securities	(4)	--
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	(30)	226
Netto resultaat toewijsbaar aan derden	3	2
Netto resultaat over de periode	(27)	228
Netto resultaat per gewoon aandeel voortgezette bedrijfsactiviteiten €	(0,09)	0,77
Netto resultaat per gewoon aandeel €	(0,10)	0,85
Netto resultaat per B aandeel voortgezette bedrijfsactiviteiten €	--	1.958.706
Netto resultaat per B aandeel €	--	2.169.939
Netto resultaat per security geplaatst bij de Stichting Beheer voortgezette bedrijfsactiviteiten €	(0,72)	--
Netto resultaat per security geplaatst bij de Stichting Beheer €	(0,82)	--
Netto resultaat per security geplaatst bij de Nederlandse Staat voortgezette bedrijfsactiviteiten €	--	--
Netto resultaat per security geplaatst bij de Nederlandse Staat €	--	--
Verwaterd netto resultaat per gewoon aandeel voortgezette bedrijfsactiviteiten €	(0,09)	0,77
Verwaterd netto resultaat per gewoon aandeel €	(0,10)	0,85
Verwaterd netto resultaat per B aandeel voortgezette bedrijfsactiviteiten €	--	1.958.706
Verwaterd netto resultaat per B aandeel €	--	2.169.939

Tabel 15: Geconsolideerd totaalresultaat

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008
Netto resultaat over de periode	-27	228
Ongerealiseerde herwaarderingen vastgoed	-12	5
Bijzondere waardeverminderingen vastgoed	--	--
Realisatie van herwaarderingen binnen het eigen vermogen	--	--
Mutatie herwaarderingsreserve	-12	5
Ongerealiseerde herwaarderingen uit hoofde van cash flow hedges	-44	-14
Uitgesteld renteresultaat cash flow hedges	1	4
Realisatie van herwaarderingen via de winst- en verliesrekening	--	--
Mutatie cash flow hedge reserve	-43	-10
Ongerealiseerde herwaarderingen reële waarde	-376	-724
Bijzondere waardeverminderingen reële waarde	76	--
Realisatie van herwaarderingen via de winst- en verliesrekening	-58	44
Mutatie reële waarde reserve	-358	-680
Mutatie aandeel deelnemingen in overig netto resultaat (equity methode)	--	--
Mutatie in de winstdelingsreserve	-1	-2
Mutatie overige reserves	1	1
Overig netto resultaat (na belasting)	-413	-686
Totaalresultaat	-440	-458
Verdeling:		
Totaalresultaat	-440	-458
Totaalresultaat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen	3	2
Totaalresultaat toewijsbaar aan aandeelhouders en houders van securities	-443	-460

Tabel 16: Gesegmenteerde balans

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Property Finance	REAAL Verzekeringen	Zwitser-leven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
Juni 2009							
Activa							
Immateriële vaste activa	119	118	1.700	674	170	--	2.781
Materiële vaste activa	112	2	163	50	6	67	400
Geassocieerde deelnemingen	--	39	62	--	3	-3	101
Vastgoedbeleggingen	1	--	239	34	--	-67	207
Beleggingen	3.961	--	20.261	8.434	106	-3.307	29.455
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	--	--	6.439	4.770	--	-2	11.207
Belegd onderpand inzake verbruikleen	--	--	--	1.435	--	--	1.435
Derivaten	1.001	--	286	3	19	--	1.309
Uitgestelde belastingvorderingen	273	9	29	164	12	-2	485
Herverzekeringscontracten	--	--	386	2	--	--	388
Vastgoedprojecten	--	404	--	--	--	--	404
Vorderingen op klanten	53.424	13.826	4.084	13	957	-1.916	70.388
Vorderingen op banken	16.264	631	1.791	62	1.008	-14.727	5.029
Vennootschapsbelasting	--	22	205	11	69	-43	264
Overige activa	452	73	400	207	75	-186	1.021
Kas en kasequivalenten	3.389	--	1.457	50	79	-857	4.118
Totaal activa	78.996	15.124	37.502	15.909	2.504	-21.043	128.992
Passiva							
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.161	865	1.014	818	-678	--	3.180
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	260	--	850	125	14	--	1.249
Belang van derden	10	42	13	--	--	-3	62
Totaal eigen vermogen	1.431	907	1.877	943	-664	-3	4.491
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	1.660	--	750	215	702	-1.257	2.070
Schuldbewijzen	33.411	--	2.121	--	241	-92	35.681
Verzekeringscontracten	--	--	24.913	12.093	--	-29	36.977
Voorziening voor personeelsverplichtingen	--	--	131	195	41	29	396
Overige voorzieningen	37	7	26	--	--	--	70
Schuld inzake verbruikleen	--	--	--	1.468	--	--	1.468
Derivaten	2.563	--	73	1	6	--	2.643
Uitgestelde belastingverplichtingen	291	7	176	141	10	--	625
Spaargelden	23.408	--	--	--	--	--	23.408
Overige schulden aan klanten	9.586	--	840	293	1.415	-4.427	7.707
Schulden aan banken	5.313	13.920	5.807	--	712	-15.032	10.720
Vennootschapsbelasting	42	--	--	--	--	-42	--
Overige verplichtingen	1.254	283	788	560	41	-190	2.736
Totaal passiva	78.996	15.124	37.502	15.909	2.504	-21.043	128.992

Tabel 17: Gesegmenteerde balans

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Property Finance	REAAL Verzekeringen	Zwitser-leven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
December 2008							
Activa							
Immateriële vaste activa	118	173	1.753	690	173	--	2.907
Materiële vaste activa	118	1	171	50	6	87	433
Geassocieerde deelnemingen	--	47	53	--	11	-1	110
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	--	--	--	--	--	--	--
Vastgoedbeleggingen	1	9	253	34	--	-87	210
Beleggingen	3.942	--	19.363	8.482	150	-2.641	29.296
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	--	--	6.152	4.692	--	-120	10.724
Belegd onderpand inzake verbruikleen	--	--	--	2.310	--	--	2.310
Derivaten	1.113	--	570	50	28	--	1.761
Uitgestelde belastingvorderingen	211	16	89	158	13	-4	483
Herverzekeringscontracten	--	--	400	2	--	--	402
Vastgoedprojecten	--	120	--	--	--	--	120
Vorderingen op klanten	52.211	13.583	3.935	21	956	-2.057	68.649
Vorderingen op banken	16.349	670	1.854	75	1.210	-15.436	4.722
Vennootschapsbelasting	106	--	194	4	71	-1	374
Overige activa	468	72	240	164	193	-240	897
Kas en kasequivalenten	1.686	6	1.174	40	8	-953	1.961
Totaal activa	76.323	14.697	36.201	16.772	2.819	-21.453	125.359
Passiva							
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.178	956	1.185	983	-679	--	3.623
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	260	--	850	125	14	--	1.249
Belang van derden	10	--	13	--	--	-3	20
Totaal eigen vermogen	1.448	956	2.048	1.108	-665	-3	4.892
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	1.689	--	752	215	720	-1.251	2.125
Schuldbewijzen	30.282	--	2.215	--	273	-91	32.679
Verzekeringscontracten	--	--	24.465	11.631	--	-29	36.067
Voorziening voor personeelsverplichtingen	--	--	131	188	41	29	389
Overige voorzieningen	30	--	23	2	1	--	56
Schuld ontvangen onderpand inzake verbruikleen	--	--	--	2.377	--	--	2.377
Derivaten	2.144	--	194	--	20	--	2.358
Uitgestelde belastingverplichtingen	269	16	265	197	7	--	754
Spaargelden	21.859	--	--	--	--	--	21.859
Overige schulden aan klanten	10.841	--	595	366	1.013	-4.458	8.357
Schulden aan banken	6.491	13.579	4.676	--	1.276	-15.410	10.612
Vennootschapsbelasting	--	--	--	--	--	--	--
Overige verplichtingen	1.270	146	837	688	133	-240	2.834
Totaal passiva	76.323	14.697	36.201	16.772	2.819	-21.453	125.359

Tabel 18: Gesegmenteerde winst- en verliesrekening

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Property Finance	REAAL Verzekeringen	Zwitser-leven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2009							
Baten							
Rentebaten externe partijen	1.185	301	--	--	--	--	1.486
Rentebaten groepsonderdelen	190	--	--	--	--	-190	--
Rentelasten externe partijen	1.140	--	--	--	--	--	1.140
Rentelasten groepsonderdelen	54	168	--	--	--	-222	--
Rentemarge	181	133	--	--	--	32	346
Premie-inkomen	--	--	1.595	697	--	--	2.292
Herverzekeringspremies	--	--	41	2	--	--	43
Netto premie-inkomen	--	--	1.554	695	--	--	2.249
Provisie en beheervergoedingen externe partijen	59	--	41	2	5	--	107
Provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	10	--	4	--	13	-27	--
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen externe partijen	11	--	8	-3	2	--	18
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	6	--	6	3	--	-15	--
Netto provisie en beheervergoedingen	52	--	31	2	16	-12	89
Resultaat deelnemingen	--	-1	11	--	--	--	10
Resultaat uit beleggingen	141	1	586	229	57	-108	906
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	--	--	232	-66	--	--	166
Resultaat financiële instrumenten	23	--	-21	12	--	--	14
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	--	--	--	25	--	--	25
Overige operationele opbrengsten	2	--	1	--	7	-7	3
Totaal baten	399	133	2.394	897	80	-95	3.808
Lasten							
Verzekeringstechnische lasten	--	--	1.215	526	--	--	1.741
Lasten voor rekening en risico van polishouders	--	--	531	214	--	--	745
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	--	--	179	12	--	-3	188
Bijzondere waardeverminderingen	45	208	132	18	10	--	413
Personeelskosten	149	20	114	39	49	--	371
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	15	1	25	3	6	--	50
Overige operationele lasten	100	8	54	15	-10	-10	157
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	--	--	--	17	--	--	17
Overige rentelasten	--	--	150	14	66	-82	148
Overige lasten	--	--	1	--	--	--	1
Totaal lasten	309	237	2.401	858	121	-95	3.831
Resultaat voor belastingen	90	-104	-7	39	-41	--	-23
Belastingen	25	-13	-14	10	-8	--	--
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	65	-91	7	29	-33	--	-23
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	--	--	--	--	-4	--	-4
Netto resultaat over de periode	65	-91	7	29	-37	--	-27
Belang van derden	1	--	2	--	--	--	3
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	64	-91	5	29	-37	--	-30

Tabel 19: Gesegmenteerde winst- en verliesrekening

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Property Finance	REAAL Verzekeringen	Zwitser-leven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2008							
Baten							
Rentebaten externe partijen	1.484	361	--	--	--	--	1.845
Rentebaten groepsonderdelen	278	--	--	--	--	-278	--
Rentelasten externe partijen	1.431	--	--	--	--	--	1.431
Rentelasten groepsonderdelen	53	260	--	--	--	-313	--
Rentemarge	278	101	--	--	--	35	414
Premie-inkomen	--	--	1.957	206	--	--	2.163
Herverzekeringspremies	--	--	293	1	--	--	294
Netto premie-inkomen	--	--	1.664	205	--	--	1.869
Provisie en beheervergoedingen externe partijen	58	4	48	1	5	--	116
Provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	12	--	3	--	11	-26	--
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen externe partijen	10	--	6	1	1	--	18
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	7	--	11	--	--	-18	--
Netto provisie en beheervergoedingen	53	4	34	--	15	-8	98
Resultaat deelnemingen	--	3	-1	--	4	--	6
Resultaat uit beleggingen	21	--	526	55	58	-87	573
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	--	--	-523	-194	--	-3	-720
Resultaat financiële instrumenten	-4	1	61	12	-4	--	66
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	--	--	--	26	--	--	26
Overige operationele opbrengsten	1	--	42	--	--	--	43
Totaal baten	349	109	1.803	104	73	-63	2.375
Lasten							
Verzekeringstechnische lasten	--	--	1.330	172	--	--	1.502
Lasten voor rekening en risico van polishouders	--	--	-220	-126	--	--	-346
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	--	--	182	4	--	-2	184
Bijzondere waardeverminderingen	12	11	38	4	--	--	65
Personeelskosten	154	22	133	8	44	--	361
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	15	1	25	2	1	--	44
Overige operationele lasten	78	9	53	5	-9	-4	132
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	--	--	--	23	--	--	23
Overige rentelasten	--	--	137	8	73	-57	161
Totaal lasten	259	43	1.678	100	109	-63	2.126
Resultaat voor belastingen	90	66	125	4	-36	--	249
Belastingen	17	15	21	1	-11	--	43
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	73	51	104	3	-25	--	206
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	--	--	--	--	22	--	22
Netto resultaat over de periode	73	51	104	3	-3	--	228
Belang van derden	1	--	1	--	--	--	2
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	72	51	103	3	-3	--	226

Tabel 20: Gesegmenteerde winst- en verliesrekening Bankactiviteiten

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Property Finance	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2009				
Baten				
Rentebaten	1.375	301	-168	1.508
Rentelasten	1.194	168	-168	1.194
Rentemarge	181	133	--	314
Provisie en beheervergoedingen	69	--	--	69
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	17	--	--	17
Netto provisie en beheervergoedingen	52	--	--	52
Resultaat deelnemingen	--	-1	--	-1
Resultaat uit beleggingen	141	1	--	142
Resultaat financiële instrumenten	23	--	--	23
Overige operationele opbrengsten	2	--	--	2
Totaal baten	399	133	--	532
Lasten				
Bijzondere waardeverminderingen	45	208	--	253
Personeelskosten	149	20	--	169
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	15	1	--	16
Overige operationele lasten	100	8	--	108
Totaal lasten	309	237	--	546
Resultaat voor belastingen	90	-104	--	-14
Belastingen	25	-13	--	12
Netto resultaat over de periode	65	-91	--	-26
Belang van derden	1	--	--	1
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	64	-91	--	-27

Tabel 21: Gesegmenteerde winst- en verliesrekening Bankactiviteiten

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Property Finance	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2008				
Baten				
Rentebaten	1.762	361	-260	1.863
Rentelasten	1.484	260	-260	1.484
Rentemarge	278	101	--	379
Provisie en beheervergoedingen	70	4	--	74
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	17	--	--	17
Netto provisie en beheervergoedingen	53	4	--	57
Resultaat deelnemingen	--	3	--	3
Resultaat uit beleggingen	21	--	--	21
Resultaat financiële instrumenten	-4	1	--	-3
Overige operationele opbrengsten	1	--	--	1
Totaal baten	349	109	--	458
Lasten				
Bijzondere waardeverminderingen	12	11	--	23
Personeelskosten	154	22	--	176
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	15	1	--	16
Overige operationele lasten	78	9	--	87
Totaal lasten	259	43	--	302
Resultaat voor belastingen	90	66	--	156
Belastingen	17	15	--	32
Netto resultaat over de periode	73	51	--	124
Belang van derden	1	--	--	1
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	72	51	--	123

Tabel 22: Gesegmenteerde winst- en verliesrekening Verzekeringsactiviteiten

In miljoenen euro's	Zwitsers- leven	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL Overig	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2009						
Baten						
Premie-inkomen	697	1.183	412	--	--	2.292
Herverzekeringspremies	2	9	32	--	--	43
Netto premie-inkomen	695	1.174	380	--	--	2.249
Provisie en beheervergoedingen	2	32	1	12	--	47
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	--	5	--	9	--	14
Netto provisie en beheervergoedingen	2	27	1	3	--	33
Resultaat deelnemingen	--	11	--	--	--	11
Resultaat uit beleggingen	229	490	49	58	-16	810
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-66	232	--	--	--	166
Resultaat financiële instrumenten	12	-21	--	--	--	-9
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	25	--	--	--	--	25
Overige operationele opbrengsten	--	--	1	--	--	1
Totaal baten	897	1.913	431	61	-16	3.286
Lasten						
Verzekeringstechnische lasten	526	1.000	215	--	--	1.741
Lasten voor rekening en risico van polishouders	214	531	--	--	--	745
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	12	80	100	-1	--	191
Bijzondere waardeverminderingen	18	127	5	--	--	150
Personeelskosten	39	70	35	9	--	153
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	3	21	4	--	--	28
Overige operationele lasten	15	27	23	4	--	69
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	17	--	--	--	--	17
Overige rentelasten	14	110	10	41	-16	159
Overige lasten	--	--	1	--	--	1
Totaal lasten	858	1.966	393	53	-16	3.254
Resultaat voor belastingen	39	-53	38	8	--	32
Belastingen	10	-26	10	2	--	-4
Netto resultaat over de periode	29	-27	28	6	--	36
Belang van derden	--	2	--	--	--	2
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	29	-29	28	6	--	34

Tabel 23: Gesegmenteerde winst- en verliesrekening Verzekeringsactiviteiten

In miljoenen euro's	Zwitsers- leven	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL Overig	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2008						
Baten						
Premie-inkomen	206	1.552	405	--	--	2.163
Herverzekeringspremies	1	262	31	--	--	294
Netto premie-inkomen	205	1.290	374	--	--	1.869
Provisie en beheervergoedingen	1	33	6	12	--	52
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	1	3	5	9	--	18
Netto provisie en beheervergoedingen	--	30	1	3	--	34
Resultaat deelnemingen	--	-1	--	--	--	-1
Resultaat uit beleggingen	55	429	26	81	-21	570
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-194	-523	--	--	--	-717
Resultaat financiële instrumenten	12	54	2	5	--	73
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	26	--	--	--	--	26
Overige operationele opbrengsten	--	41	1	--	--	42
Totaal baten	104	1.320	404	89	-21	1.896
Lasten						
Verzekeringstechnische lasten	172	1.119	211	--	--	1.502
Lasten voor rekening en risico van polishouders	-126	-220	--	--	--	-346
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	4	89	95	-2	--	186
Bijzondere waardeverminderingen	4	31	3	4	--	42
Personeelskosten	8	88	41	4	--	141
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	2	20	4	1	--	27
Overige operationele lasten	5	27	21	5	--	58
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	23	--	--	--	--	23
Overige rentelasten	8	65	9	73	-21	134
Overige lasten	--	--	--	--	--	--
Totaal lasten	100	1.219	384	85	-21	1.767
Resultaat voor belastingen	4	101	20	4	--	129
Belastingen	1	15	5	1	--	22
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	3	86	15	3	--	107
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	--	--	--	--	--	--
Netto resultaat over de periode	3	86	15	3	--	107
Belang van derden	--	1	--	--	--	1
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	3	85	15	3	--	106

Tabel 24: Geconsolideerd overzicht mutaties eigen vermogen

In miljoenen euro's	Geplaatst kapitaal gewone aandelen & aandelen B	Agioreserve gewone aandelen & aandelen B	Herwaarderings- reserve	Cash flow hedge reserve	Reële-waarde reserve	Winstdelings- reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeel- houders	Securities capital	Belang van derden	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2008	426	675	50	36	-70	12	2.088	371	3.588	--	3	3.591
Overboeking netto resultaat 2007	--	--	--	--	--	--	465	-465	--	--	--	--
Overboeking uitgekeerd interimdividend 2007	--	--	--	--	--	--	-94	94	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	371	-371	--	--	--	--
Ongerealiseerde herwaarderungen uit hoofde van cash flow hedges	--	--	--	-14	--	--	--	--	-14	--	--	-14
Uitgesteld renteresultaat uit hoofde van cash flow hedges	--	--	--	4	--	--	--	--	4	--	--	4
Ongerealiseerde herwaarderungen Bijzondere waardeverminderingen	--	--	5	--	-724	--	--	--	-719	--	--	-719
Realisatie van herwaarderungen binnen het eigen vermogen	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Realisatie van herwaarderungen via de winst- en verliesrekening	--	--	--	--	44	--	--	--	44	--	--	44
Mutatie winstdelingsreserve	--	--	--	--	--	-2	2	--	--	--	--	--
Overige mutaties	--	--	--	--	--	--	-1	--	-1	--	--	-1
Bedragen rechtstreeks verantwoord in het eigen vermogen	--	--	5	-10	-680	-2	1	--	-686	--	--	-686
Netto resultaat 1 ^e halfjaar 2008	--	--	--	--	--	--	--	226	226	--	--	226
Totaal resultaat 1 ^e halfjaar 2008	--	--	5	-10	-680	-2	1	226	-460	--	--	-460
Aandelenemissie	--	600	--	--	--	--	--	--	600	--	--	600
Securities emissie	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Kosten met betrekking tot securities emissie	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Uit te keren coupon op securities	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Uitgekeerd slot dividend	--	--	--	--	--	--	--	-120	-120	--	--	-120
Transacties met aandeelhouders en houders van securities	--	600	--	--	--	--	--	-120	480	--	--	480
Totaal mutaties eigen vermogen 1 ^e halfjaar 2008	--	600	5	-10	-680	-2	372	-265	20	--	--	20
Stand per 30 juni 2008	426	1.275	55	26	-750	10	2.460	106	3.608	--	3	3.611

In miljoenen euro's	Geplaatst kapitaal gewone aandelen & aandelen B	Agioreserve gewone aandelen & aandelen B	Herwaarderings- reserve	Cash flow hedge reserve	Reële-waarde reserve	Winstdelings- reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeel- houders	Securities capital	Belang van derden	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 juli 2008	426	1.275	55	26	-750	10	2.460	106	3.608	--	3	3.611
Ongerealiseerde herwaarderungen uit hoofde van cash flow hedges	--	--	--	75	--	--	--	--	75	--	--	75
Uitgesteld renteresultaat uit hoofde van cash flow hedges	--	--	--	3	--	--	--	--	3	--	--	3
Ongerealiseerde herwaarderungen	--	--	2	--	192	--	--	--	194	--	--	194
Bijzondere waardeverminderingen	--	--	-2	--	542	--	--	--	540	--	--	540
Realisatie van herwaarderungen binnen het eigen vermogen	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Realisatie van herwaarderungen via de winst- en verliesrekening	--	--	--	1	78	--	--	--	79	--	--	79
Mutatie winstdelingsreserve	--	--	--	--	--	-1	1	--	--	--	--	--
Overige mutaties	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	17	17
Bedragen rechtstreeks verantwoord in het eigen vermogen	--	--	--	79	812	-1	1	--	891	--	17	908
Netto resultaat 2 ^e halfjaar 2008	--	--	--	--	--	--	--	-730	-730	--	--	-730
Totaal resultaat 2 ^e halfjaar 2008	--	--	--	79	812	-1	1	-730	161	--	17	178
Aandelenemissie	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Securities emissie	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1.250	--	1.250
Kosten met betrekking tot securities emissie	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-1	--	-1
Uit te keren coupon op securities	--	--	--	--	--	--	-34	--	-34	--	--	-34
Uitgekeerd (interim) dividend	--	--	--	--	--	--	--	-112	-112	--	--	-112
Transacties met aandeelhouders en houders van securities	--	--	--	--	--	--	-34	-112	-146	1.249	--	1.103
											--	--
Totaal mutaties eigen vermogen 2 ^e halfjaar 2008	--	--	--	79	812	-1	-33	-842	15	1.249	17	1.281
Stand per 31 december 2008	426	1.275	55	105	62	9	2.427	-736	3.623	1.249	20	4.892

In miljoenen euro's	Geplaatst kapitaal gewone aandelen & aandelen B	Agioreserve gewone aandelen & aandelen B	Herwaarderings- reserve	Cash flow hedge reserve	Reële-waarde reserve	Winstdelings- reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeel- houders	Securities capital	Belang van derden	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2009	426	1.275	55	105	62	9	2.427	-736	3.623	1.249	20	4.892
Overboeking netto resultaat 2008	--	--	--	--	--	--	-504	504	--	--	--	--
Overboeking uitgekeerd interimdividend 2008	--	--	--	--	--	--	-232	232	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	-736	736	--	--	--	--
Ongerealiseerde herwaarderings- uit hoofde van cash flow hedges	--	--	--	-44	--	--	--	--	-44	--	--	-44
Uitgesteld renteresultaat uit hoofde van cash flow hedges	--	--	--	1	--	--	--	--	1	--	--	1
Ongerealiseerde herwaarderings- Bijzondere waardeverminderingen	--	--	-12	--	-376	--	--	--	-388	--	--	-388
Realisatie van herwaarderings- binnen het eigen vermogen	--	--	--	--	76	--	--	--	76	--	--	76
Realisatie van herwaarderings- via de winst- en verliesrekening	--	--	--	--	-58	--	--	--	-58	--	--	-58
Mutatie winstdelingsreserve	--	--	--	--	--	-1	1	--	--	--	--	--
Overige mutaties	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	39	39
Bedragen rechtstreeks verantwoord in het eigen vermogen	--	--	-12	-43	-358	-1	1	--	-413	--	39	-374
Netto resultaat 2009	--	--	--	--	--	--	--	-30	-30	--	3	-27
Totaal resultaat 2009	--	--	-12	-43	-358	-1	1	-30	-443	--	42	-401
Aandelenemissie	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Securities emissie	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Kosten met betrekking tot securities emissie	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Uit te keren coupon op securities	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Uitgekeerd (interim) dividend	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Transacties met aandeelhouders en houders van securities	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Totaal mutaties eigen vermogen 2009	--	--	-12	-43	-358	-1	-735	706	-443	--	42	-401
Stand per 30 juni 2009	426	1.275	43	62	-296	8	1.692	-30	3.180	1.249	62	4.491

Tabel 25: Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008
Geldmiddelen en kasequivalenten op 1 januari	1.961	4.341
Nettokasstroom uit bedrijfsactiviteiten	-131	2.616
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten	-471	-1.141
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	2.759	920
Geldmiddelen en kasequivalenten op 30 juni	4.118	6.736

Tabel 26: Verdeling financiële instrumenten tegen reële waarde

In miljoenen euro's	Gebaseerd op gepubliceerde koersen in een actieve markt (Level 1)	Gebaseerd op beschikbare marktinformatie (Level 2)	Niet gebaseerd op beschikbare marktinformatie (Level 3)	Totaal
Juni 2009				
Financiële activa				
Beleggingen	17.256	8.549	64	25.869
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	3.828	7.379	--	11.207
Belegd onderpand inzake verbruikleen	--	1.435	--	1.435
Derivaten	--	1.309	--	1.309
Vorderingen op klanten	--	2.712	--	2.712
Financiële passiva				
Schuldbewijzen tegen reële waarde via de winst en verlies rekening	--	2.121	--	2.121
Derivaten	--	2.643	--	2.643
December 2008				
Financiële activa				
Beleggingen	16.958	8.666	107	25.731
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	5.700	5.024	--	10.724
Belegd onderpand inzake verbruikleen	--	2.310	--	2.310
Derivaten	307	1.454	--	1.761
Vorderingen op klanten	--	2.745	--	2.745
Financiële passiva				
Schuldbewijzen tegen reële waarde via de winst en verlies rekening	--	2.215	--	2.215
Derivaten	--	2.358	--	2.358

Tabel 27: Invloed van volatiele financiële markten en incidentele posten op het netto resultaat van Bankactiviteiten

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	2 ^e halfjaar 2008	2008
Netto resultaat over de periode	-27	123	21	144
Invloed volatiele financiële markten				
Rentemarge	-69	-33	-36	-69
Resultaat uit beleggingen	55	2	34	36
Resultaat financiële instrumenten	-7	--	-11	-11
Bijzondere waardeveranderingen	--	--	-5	-5
Overige operationele lasten	--	--	-7	-7
Totale invloed volatiele financiële markten	-21	-31	-25	-56
Belastingen	5	8	6	14
Totaal netto invloed volatiele financiële markten	-16	-23	-19	-42
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten	-11	146	40	186
Incidentele posten				
Rentemarge	--	--	3	3
Waarderveranderingen	-55	-4	-11	-15
Personeelskosten	--	--	-26	-26
Totaal incidentele posten	-55	-4	-34	-38
Belastingen	--	1	8	9
Netto invloed incidentele posten	-55	-3	-26	-29
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten en incidentele posten	44	149	66	215

Tabel 28: Invloed van volatiele financiële markten en incidentele posten op het netto resultaat van Verzekeringsactiviteiten

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	2 ^e halfjaar 2008	2008
Netto resultaat over de periode	34	106	-656	-550
Invloed volatiele financiële markten				
Resultaat deelnemingen	11	--	-14	-14
Resultaat uit beleggingen	30	-48	-159	-207
Resultaat financiële instrumenten	27	59	21	80
Verzekeringstechnische lasten	-12	--	8	8
Bijzondere waardeverminderingen	-161	-35	-658	-693
Totale invloed volatiele financiële markten	-105	-24	-802	-826
Belastingen	30	6	201	207
Totaal netto invloed volatiele financiële markten	-75	-18	-601	-619
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten	109	124	-55	69
Incidentele posten				
Overige operationele opbrengsten	--	39	--	39
Verzekeringstechnische lasten	--	--	-104	-104
Bijzondere waardeverminderingen	--	--	-39	-39
Totaal incidentele posten	--	39	-143	-104
Belastingen	--	-10	36	26
Netto invloed incidentele posten	--	29	-107	-78
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten en incidentele posten	109	95	52	147

Tabel 29: Invloed van volatiele financiële markten en incidentele posten op het netto resultaat van Groepsactiviteiten

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	2 ^e halfjaar 2008	2008
Netto resultaat over de periode	-37	-3	-95	-98
Invloed volatiele financiële markten				
Resultaat uit beleggingen	-1	--	-2	-2
Bijzondere waardeverminderingen	--	--	-86	-86
Totale invloed volatiele financiële markten	-1	--	-88	-88
Belastingen	--	--	23	23
Totaal netto invloed volatiele financiële markten	-1	--	-65	-65
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten	-36	-3	-30	-33
Incidentele posten				
Resultaat deelnemingen	--	22	--	22
Bijzondere waardeverminderingen	-8	--	--	--
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	-4	--	--	--
Totaal incidentele posten	-12	22	--	22
Belastingen	--	--	--	--
Netto invloed incidentele posten	-12	22	--	22
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten en incidentele posten	-24	-25	-30	-55

Tabel 30: Invloed van volatiele financiële markten en incidentele posten op het netto resultaat van SNS REAAL

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2009	1 ^e halfjaar 2008	2 ^e halfjaar 2008	2008
Netto resultaat over de periode	-30	226	-730	-504
Invloed volatiele financiële markten				
Rentemarge	-69	-33	-36	-69
Resultaat deelnemingen	11	--	-14	-14
Resultaat uit beleggingen	85	-46	-125	-171
Resultaat financiële instrumenten	19	59	8	67
Overige operationele lasten	--	--	-7	-7
Verzekeringstechnische lasten	-12	--	8	8
Bijzondere waardeverminderingen	-161	-35	-749	-784
Totale invloed volatiele financiële markten	-127	-55	-915	-970
Belastingen	35	14	230	244
Totaal netto invloed volatiele financiële markten	-92	-41	-685	-726
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten	62	267	-45	222
Incidentele posten				
Rentemarge	--	--	3	3
Resultaat deelnemingen	--	22	--	22
Overige operationele opbrengsten	--	39	--	39
Verzekeringstechnische lasten	--	--	-104	-104
Bijzondere waardeverminderingen	-63	-4	-50	-54
Personeelskosten	--	--	-26	-26
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	-4	--	--	--
Totaal incidentele posten	-67	57	-177	-120
Belastingen	--	-9	44	35
Netto invloed incidentele posten	-67	48	-133	-85
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten en incidentele posten	129	219	88	307

Tabel 31: Invloed van volatiele financiële markten en incidentele posten op het netto resultaat van Verzekeringsactiviteiten 1^e halfjaar 2009

In miljoenen euro's	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL overige activiteiten	Zwitserleven	Totaal
1^e halfjaar 2009					
Netto resultaat over de periode	-29	28	6	29	34
Invloed volatiele financiële markten					
Aandeel deelnemingen	11	--	--	--	11
Resultaat uit beleggingen	-24	14	--	40	30
Resultaat financiële instrumenten	15	--	--	12	27
Verzekeringstechnische lasten	--	--	--	-12	-12
Bijzondere waardeverminderingen	-135	-6	-2	-18	-161
Totale invloed volatiele financiële markten	-133	8	-2	22	-105
Belastingen	37	-2	1	-6	30
Totaal netto invloed volatiele financiële markten	-96	6	-1	16	-75
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten	67	22	7	13	109

Tabel 32: Invloed van volatiele financiële markten en incidentele posten op het netto resultaat van Verzekeringsactiviteiten 1^e halfjaar 2008

In miljoenen euro's	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL overige activiteiten	Zwitserleven	Totaal
1^e halfjaar 2008					
Netto resultaat over de periode	85	15	3	3	106
Invloed volatiele financiële markten					
Resultaat uit beleggingen	-28	-9	-4	-7	-48
Resultaat financiële instrumenten	50	--	4	5	59
Bijzondere waardeverminderingen	-28	-3	--	-4	-35
Totale invloed volatiele financiële markten	-6	-12	--	-6	-24
Belastingen	2	3	--	1	6
Totaal netto invloed volatiele financiële markten	-4	-9	--	-5	-18
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten	89	24	3	8	124
Incidentele posten					
Overige operationele opbrengsten	39	--	--	--	39
Totaal incidentele posten	39	--	--	--	39
Belastingen	-10	--	--	--	-10
Netto invloed incidentele posten	29	--	--	--	29
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten en incidentele posten	60	24	3	8	95

Tabel 33: Invloed van volatiele financiële markten en incidentele posten op het netto resultaat van Verzekeringsactiviteiten 2^e halfjaar 2008

In miljoenen euro's	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL overige activiteiten	Zwitserleven	Totaal
2^e halfjaar 2008					
Netto resultaat over de periode	-558	11	-35	-74	-656
Invloed volatiele financiële markten					
Aandeel deelnemingen	-14	--	--	--	-14
Resultaat uit beleggingen	-99	-1	-41	-18	-159
Resultaat financiële instrumenten	-19	--	-4	44	21
Verzekeringstechnische lasten	8	--	--	--	8
Bijzondere waardeverminderingen	-504	-18	--	-136	-658
Totale invloed volatiele financiële markten	-628	-19	-45	-110	-802
Belastingen	156	5	12	28	201
Totaal netto invloed volatiele financiële markten	-472	-14	-33	-82	-601
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten	-86	25	-2	8	-55
Incidentele posten					
Overige operationele opbrengsten	--	--	--	--	--
Verzekeringstechnische lasten	-103	--	--	-1	-104
Bijzondere waardeverminderingen	-39	--	--	--	-39
Totaal incidentele posten	-142	--	--	-1	-143
Belastingen	36	--	--	--	36
Netto invloed incidentele posten	-106	--	--	-1	-107
Netto resultaat exclusief invloed volatiele financiële markten en incidentele posten	20	25	-2	9	52

Profiel

SNS REAAL is een Nederlandse financiële instelling die zich vooral richt op de Nederlandse retailmarkt, inclusief het midden- en kleinbedrijf. Het aanbod bestaat uit drie kernproductgroepen: hypotheek en vastgoedfinanciering, vermogensopbouw (sparen en beleggen) en verzekeringen (leven, schade, arbeidsongeschiktheid en pensioenen).

SNS REAAL is met een balanstotaal van € 129 miljard en 7.692 medewerkers (fte's) een van de grote bank-verzekeraars van Nederland. De aandelen van SNS REAAL zijn genoteerd aan NYSE Euronext Amsterdam en maken deel uit van de Amsterdam Midkap Index.

Verantwoord bankieren en verzekeren

De oorsprong van SNS REAAL ligt bijna 200 jaar terug in regionale spaarbanken en verzekeringsmaatschappijen met een openbare nutsfunctie. Als Nederlandse bank en verzekeraar willen we dicht bij onze klanten staan, weten wat hen beweegt en toegankelijke en transparante producten bieden. We beseffen dat het vertrouwen van klanten nooit vanzelfsprekend is. We sterven ernaar dat vertrouwen te verdienen door verantwoord om te gaan met het geld dat ons wordt toevertrouwd.

Verantwoord ondernemen zit in de genen van onze organisatie. Dit blijkt ondermeer uit ons gematigd risicoprofiel. We maken bewuste keuzes voor bepaalde producten, klanten en beleggingen en brengen bewust beperkingen aan. SNS REAAL onderneemt vanuit de kernwaarden klantgericht, integer, professioneel en betrokken.

Samenhang en focus

SNS REAAL heeft via SNS Bank, SNS Property Finance, REAAL Verzekeringen, Zwitserleven en overige merken sterke posities in de Nederlandse markt. We combineren een heldere focus op klantengroepen en markten met een goede samenhang in systemen, distributie en ondersteunende diensten gericht op baten- en kostensynergie.

SNS Bank verkoopt haar producten op het gebied van woning- en bedrijfshypotheek, sparen, beleggen en verzekeren via eigen distributiekanaal en via SNS Regio Bank en overige intermediairs. SNS Bank is in Nederland marktleider in duurzaam sparen en beleggen. SNS Property Finance is in Nederland een van de grote financiers van vastgoedbeleggingen en -projecten. Tot 2009 was SNS Property Finance in beperkte mate ook actief in internationale vastgoedmarkten. SNS REAAL heeft een uitvoerige strategische heroriëntatie op de internationale activiteiten van SNS Property Finance uitgevoerd. De uitkomst van deze heroriëntatie is dat SNS Property Finance zich exclusief op haar thuismarkt Nederland zal gaan richten en haar internationale activiteiten in de komende jaren gestaag en gecontroleerd zal gaan afbouwen.

REAAL Verzekeringen verkoopt haar levensverzekeringen, waaronder beleggingspolissen en pensioenen, en haar schadeverzekeringen voor onder meer wonen, mobiliteit en arbeidsongeschiktheid, voornamelijk via het onafhankelijke intermediair. Zwitserleven is een toonaangevende aanbieder van pensioenproducten voor de retail-, mkb- en grootzakelijke markt.

SNS Asset Management beheert de beleggingen van REAAL Verzekeringen en het SNS REAAL Pensioenfonds en beheert de beleggingsfondsen van SNS Bank en SNS Bank. Daarnaast verricht SNS Asset Management vermogensbeheer voor institutionele beleggers en gespecialiseerde beleggingsresearch op het gebied van verantwoord ondernemen. Zwitserleven Asset Management beheert de beleggingen van de klanten van Zwitserleven.

Disclaimer

Voorbehoud inzake uitspraken die een verwachting bevatten

In dit jaarbericht zijn verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen opgenomen. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op de huidige inzichten en veronderstellingen van het management van SNS REAAL met betrekking tot bekende en onbekende risico's en onzekerheden.

De uitspraken over verwachtingen betreffen geen vaststaande feiten en zijn onderhevig aan risico's en onzekerheden. De feitelijke resultaten kunnen hiervan aanzienlijk afwijken als gevolg van de risico's en onzekerheden die verband houden met de verwachtingen van SNS REAAL ten aanzien van, onder andere, inschattingen van het marktrisico of mogelijke acquisities, groei van de onderneming en premiegroei en beleggingsinkomsten, kasstroom verwachtingen en andere ontwikkelingen in de onderneming of, meer in het algemeen, het economische klimaat en juridische en fiscale ontwikkelingen.

SNS REAAL benadrukt dat de verwachtingen enkel van kracht zijn op de specifieke data en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor het herzien of bijwerken van enige informatie naar aanleiding van veranderingen in beleid, ontwikkelingen, verwachtingen of dergelijke.